

A photograph of a man and a woman in a field of tall grass at sunset. The man is in the foreground, wearing a blue t-shirt, with his arms outstretched towards the bright sun. The woman is behind him, also with her arms outstretched. The sky is filled with soft, golden light and clouds. The overall mood is peaceful and hopeful.

Taloudellinen ja toiminnallinen toteuma 1.1. - 31.8.2023

LAPINLAHTI

Sisällysluettelo

Yhteenveto toteutumasta 31.8.2023 ja arvio talousarvion kokonaistoteutumasta.....	3
Yhteenveto talousarvion toteutumasta 31.8.2023 käyttötalousosa/investointiosa/rahoitusosa.....	4
Käyttötalous.....	6
Keskusvaalilautakunta	6
Vaalit.....	6
Tarkastuslautakunta	6
Kunnanhallitus	6
Yleishallinto.....	6
Kehittämispalvelut	8
Työllistämispalvelut	8
Projektit	9
Strategiset tavoitteet	11
Sivistysosasto	16
Perusopetus.....	16
Lukio.....	19
Kulttuuri- ja nuorisopalvelut.....	20
Varhaiskasvatus	26
Tukipalvelut	27
Strategisten tavoitteiden toteuma	29
Tekninen osasto.....	39
Tekninen toimi	39
Kiinteistökeskus	40
Liikuntatoimi	41
Rakennusvalvonta.....	42
Ympäristönsuojelu	43
Strategiset tavoitteet ja niiden toteuma talousarviossa.....	44

Yhteenveto toteutumasta 31.8.2023 ja arvio talousarvion kokonaistoteutumasta

Yleistä

Yleistä

Tasaisen kertymän mukaan määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuma tulisi olla 66,67 % raportointiajankohtana. Käyttötalouden ulkoisten toimintatuottojen toteutumaprosentti on 68 % ja toimintakulujen 69 %.

Hyvinvointialueuudistus 1.1.2023 vaikutti merkittävästi Lapinlahden kunnan talouteen ja toimintaa, kun talousarviosta poistuivat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menot. Näin ollen esim. menokehityksen vertaaminen viime vuoden vastaavaan ajankohtaan ei anna realistista kuvaa, koska toimintatuotot ovat noin 40 % pienemmät ja toimintakulut noin 63 % pienemmät kuin vuonna 2022. Muutoksia tuli läpi koko organisaatioon esim. hallintokeskukselle lisättiin työterveyshuollon ja ympäristöterveyden menot, ravitsemuspalveluiden ulkoistaminen lisäsi menoja sivistysosastolle ja teknisen osaston tulot kasvoivat hyvinvointialueelta saatavien vuokratulojen vuoksi.

Menot ovat toteutuneet elokuun lopun tilanteen mukaisesti seuraavasti tasaiseen kertymään: ylitystä henkilöstömenoissa (6,35 %) sekä palveluiden ostoissa (6,4 %); Alitusta aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (2,44, %) ja avustuksissa (2,53 %); muut toimintakulut ovat talousarvion mukaiset. Kun tarkastellaan osastojen toteutumia huhtikuun lopun mukaisesti, ovat toteutumat seuraavat: hallinto-osasto 72 %, sivistysosasto 69 % ja tekninen osasto 68 %.

Verotulojen toteutuma on 76,21 % ja valtionosuuksien 68,76 %. Verotuloissa kunnallisverojen kertymä on 81,4 %, yhteisöverojen 78,8 % ja kiinteistöverojen 44,5 %. Tammikuussa tilitettiin joulukuun ennakot, joista ei tehty veroprosentin leikkausta, joka selittää hyvää verokertymää. Vuoden 2022 verotus valmistuu joustavasti heinä-syyskuussa, ja se vaikuttaa heikentävästi heinä-syyskuun verotilityksiin, koska veronpalautukset vähennetään tilityksistä. Verotuloja arvioidaan saatavan noin 0,4 milj. € enemmän ja valtionosuuksia 0,2 milj. € enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Rahoituskuluissa on kasvua enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin ja niiden oletetaan ylittyvän noin 0,45 milj. eurolla. Osinkotuottoja ennakoidaan saatavan noin 0,4 milj. € enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Lyhytaikaista lainaa on nostettu 1,5 milj. euroa ja pitkäaikaista lainaa 1,5 milj. euroa.

Talousarvion toteutumamaraportti 31.8.2023 tilanteen mukaisesti on koottu osastonjohtajien antamien tietojen perusteella.

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumasta

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Verotuloja ja valtionosuuksia arvioidaan kertyvän yhteensä noin 0,6 milj. € enemmän kuin, mitä talousarviossa ennakoitiin. Toimintamenot ovat tällä hetkellä 2,43 % suuremmat kuin ajankohdan tasaisen kertymän mukaan tulisi olla. Palkankorotusten osuus on noin 0,53 % suurempi kuin talousarviossa ennakoitiin (kertakorvaus 6/2023). Kunnanhallitus on edellyttänyt, että osastot ryhtyvät määrätietoisiin toimiin menojen sopeuttamiseksi talousarvion tasolle. Tilinpäätöksen tuloksen arvioidaan muodostuvan ylijäämäiseksi noin 1,1 milj. €.

Yhteenveto talousarvion toteutumasta 31.8.2023 käyttötalousosa/investointiosa/rahoitusosa

(tasainen kertymä 33,33 %)

Talousarvion toteutuma osastoittain

Osasto	Tulot		
	Ta 2023	Toteutuma 31.8.	Tot. %
Hallintokeskus	517 000	258 500	50,0
Sivistysosasto	1 290 300	1 050 000	81,4
Tekninen osasto	4 053 310	2 651 000	65,4
Toimintatulot yhteensä	5 860 610	3 959 500	67,6
	Menot		
Hallintokeskus	-4 443 898	-3 191 900	72,0
Sivistysosasto	-16 619 183	-11 475 000	69,0
Tekninen osasto	-5 649 439	-3 861 000	68,4
Toimintamenot yhteensä	-26 712 520	-18 467 900	69,1
	Nettomenot		
Hallintokeskus	-3 926 898	-2 933 400	74,7
Sivistysosasto	-15 328 883	-10 368 000	67,6
Tekninen osasto	-1 596 129	-1 210 000	75,8
Toimintakate yhteensä	-20 851 910	-14 511 400	69,6

Investointien toteutuma

Toteutuma	Ta 2023	Toteutuma 31.8.	Tot. %
Menot	-2 945 000	-1442 700	49,0
Tulot	78 000	71 000	91,0
Netto	-2 867 000	-1 371 700	69,6

Rahoitusosan toteutuma

Toteutuma	Tuotot		
	TA 2023	Toteutuma 31.8.	Tot. %
Verotulot	17 085 000	13 021 000	76,2
Valtionosuudet	7 235 000	4 975 000	68,8
Korkotuotot	445 000	6 500	1,4
Muut rahoitustuotot	760 000	1 229 000	161,7
YHTEENSÄ	25 525 000	19 231 500	75,3

Toteutuma	Kulut		
	TA 2023	Toteutuma 30.4.	Tot. %
Korkokulut	-450 000	-428 800	95,3
Muut rahoituskulut	-10 000	-60 300	603,0
YHTEENSÄ	-460 000	-489 100	106,3

TULOSLASKELMA 31.8.2023 JA TILINPÄÄTÖSENNUSTE

(tasainen toteutuma 66,7 %)

	TA 2023 (1.000 €)	Toteutuma 31.8.2023 (1.000 €)	Tot. %	TPE 31.12.2023 (1.000 €)
Toimintatulot	5 861	3 960	67,6	5 860
Toimintakulut	-26 713	- 18 468	69,1	-26 835
Toimintakate	-20 852	-14 508	69,6	-20 975
Verotulot	17 085	13 021	76,2	17 510
Valtionosuudet	7 235	4 975	68,8	7 400
Rahoitustuotot ja -kulut	745	746	100,2	700
Vuosikate	4 213	4 234	100,5	4 785
Poistot	-3 548	-863	24,3	-3 548
Tilikauden tulos	665	3 371	507,0	1 087
Tilikauden ali/ylijäämä	665	3 371	507,0	1 087

Käyttötalous

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Eduskuntavaalit toteutettiin 2.4.2023 täsmällisesti vaalikohtaisten ohjeiden mukaisesti. Äänioikeustietojärjestelmää käytettiin kaikilla äänestysalueilla vaalipäivänä. Äänestysalueita oli vaaliessa neljä aiemman kolmen sijaa.

Lapinlahden kunnan äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa

Vuosi	Äänioikeutetut	Äänestysprosentti
2011	8 525	61,6 %
2015	8 306	63,0 %
2019	7 974	64,6 %
2023	7 354	65,8 %

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan vuoden 2022 tarkastus on toteutettu määräajassa. Lautakunta antaa arviointikertomuksensa 5.6.2023 kokouksessaan ja se on valtuuston käsittelyssä 12.6.2023. Tilintarkastus on vielä kesken.

Tarkastuslautakunta käsittelee tilintarkastuskertomuksen 5.6.2023 ja se on valtuuston käsittelyssä 12.6.2023. Kunnan tilinpäätös on vuonna 2022 alijäämäinen 2,4M€, näin ollen kattamatonta alijäämää on 0,6M€. Konsernin taseessa alijäämää on 1,588M€. Sidonnaisuusilmoituksia ei ole käsitelty tarkastelujaksolla.

Toteutuminen 31.8.2023

Tarkastuslautakunnan vuoden 2022 tarkastus on toteutunut määräajassa suunnitelman mukaisesti.

Arviointikertomus oli tarkastuslautakunnassa 5.6.2023 sekä valtuustossa 12.6.2023. Vuoden 2022 tilintarkastus on toteutettu määräajassa. Tarkastuslautakunta käsittelee tilintarkastuskertomuksen 5.6.2023 ja se oli valtuuston käsittelyssä 12.6.2023. Tilintarkastaja on aloittanut vuoden 2023 tilintarkastuksen elokuussa.

Kunnanhallitus

KUNNANHALLITUKSEN ALAISEN TOIMINNAN TALOUSARVION TOTEUMA 31.8. JA TILINPÄÄTÖSENNUSTE

	TA2023	Toteuma 1.1. - 31.8.2023	Toteuma %	TP ennuste	erotus
Toimintatuotot	517 000	258 500	50	517 000	0
Toimintakulut	-4 443 898	-3 191 900	72	-4 443 000	0
Toimintakate	-3 926 898	-2 933 400		-3 926 000	0

Yleishallinto

Yleishallinnossa hoidetaan keskitetysti talous- ja palkkahallinto, ICT-palvelut, työterveyspalveluiden hallinto, henkilöstöhallinto, hyvinvoinnin- ja osallisuuden edistäminen sekä yli kunnallisesta tuotettavien maaseutu- ja elintarvike- ja eläinlääkäripalveluiden hallinnolliset tehtävät.

Hallinnossa on huolehdittu siitä, että kunnan strategisia tavoitteita toteutetaan yleishallinnossa. Yleishallinto on asettanut myös itsellensä strategiset tavoitteet sekä valvonut, että lautakunnat toteuttavat strategisia tavoitteita omalta osaltansa.

Kunnan talous- ja palkkahallinto on ulkoistettu ja 1.4.2023 alkaen on ko. asiat hoidettu Kuntalaskenta Oy:n järjestelmien kautta. Talouden hallintaan on johdettu tarkalla talouden seurannalla hallinnon muutoksista huolimatta.

ICT-palveluita kehitetään kokoajan yhdessä Savon ICT-palveluita kanssa ja kiinnitetään erityistä huomiota tietoturvallisuuden parantamiseen. Kevään aikana päivitettiin kunnan henkilöstön tietoturva ohjeet sekä otettiin käyttöön ilmoituskanava. Kunnan nettisivujen uudistaminen on käynnissä ja ne julkistetaan lokakuussa. Viestinnän tehostamiseen kiinnitetty huomiota ja viestintää on parannettu. Kunnanhallitus hyväksyi myös kunnalle viestintäsuunnitelman.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto aloitti toimintansa vuoden alussa ja se johtaa kunnan palveluita hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen on jatkossa merkittävässä osassa palveluita kehitettäessä. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä laaditaan vuosittain toteuttamissuunta.

Toimenpiteet 1.1.-31.8.2023		Ajankohta
Osallisuuden edistäminen	Tapahtumat	
	Ikiliikkujaviikon tapahtumat	13.–19.3.
	Hemmon erätaival	26.2.
	Lasten lauantai kirjastolla	18.3.
	Tekonurmen avajaiset	9.5.
	Roskaton raitti	11.5.
	ToukoTaika	12.5.
	Varaisjärven Yöjuoksu	7.7.
	Ulkokuntosalin avajaiset	22.8.
	Muut toimenpiteet	
	Lapinlahden juhlavuosi 150 v. valmistelut aloitettu (mm. monialainen työryhmä)	
	Vammaisneuvoston ja ikäihmisten neuvoston kokoukset	
	Vammaisneuvoston toimintasääntö laadittu	
	Liikuntafoorumi liikuntaseuroille	5.4.
	Harrastekysely 1.-8. lk oppilaille	
	Lapinlahden juhluvuoden 150 v. kuntalaiskysely ja avustushaku	
	Neuvostojen kokoukset (vammaisneuvosto, ikäihmisten neuvosto, lapsi- ja perheneuvosto, nuorisovaltuusto)	
	Järjestöfoorumi	10.5.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Monialaiset ryhmät	
	- Hyvän olon Lapinlahti -työryhmän kokoontuminen (x 2)	
	- Varhaiskasvatuksen ruokakasvatustyöryhmä (x 2)	
	- Kohtaamispaikkaverkoston kokoontuminen (x 2)	
	- Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyöryhmä (x2)	
	Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelman päivittäminen aloitettu. Valmistuu syyskuussa 2023.	
	Hyte-johtaminen	
	TEA-viisarikyselyt (kulttuuri ja kuntajohto)	
	Hyvinvointi- ja osallisuusjaoston toiminta käynnistynyt (x 2)	
	- HyTe-kertoimen indikaattorit	
	- Päihdetilannekysely	
	Hyvinvointiraportti vuodelta 2022	
	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtakunnallisen palvelukonsepti kommentointi	
	Hyvinvointialueen palvelustrategia kommentointi	
	Kouluterveyskysely	

Henkilöstön työhyvinvoinnin osalta on sovittu toimenpiteet vuodelle 2023. Työhyvinvointia osalta on myös aloitettu toimia sijaisien järjestämisestä lomien ajaksi, jotta jokainen voi nauttia lomasta ilman työntekevelvoitetta. Kallaveden työterveys Oy aloitti vuoden alussa kunnan työterveyspalveluiden tuottamisen. Palvelu on lähtenyt toimimaan vaihtelevasti, erityisesti on kiitetty sitä, että palvelut on saatavissa nyt Lapinlahdella. Aino Healthin käyttöönoton suunnittelu on loppumetreillä ja otetaan käyttöön lokakuun alussa.

Kehittämispalvelut

Kunnan asuntotoimea hoitaa Kaskihovi Oy. Asuntoimi on huolehtinut, että riittävästä vuokra asuntotarjonnan kunnan kaikissa taajamissa. Elinkeinopalveluissa (Viitostien Ykköstilat Oy) on pyritty vaikuttamaan positiivisesti kunnan työikäisen väestön määrään, elinkeinopohjan kehittymiseen ja koko kunnan elinvoimaan. Kunnan sisäinen joukkoliikenne järjestetty kustannustehokkaasti kaikilta kyliltä joko Varpaisjärven tai Lapinlahden taajamiin ja tarvittaessa myös Varpaisjärven ja Lapinlahden välillä. Kunta on pyrkinyt myös vaikuttamaan työssäkäyntialueensa joukkoliikenteen kehittymiseen niin että julkisten liikennevälineiden käyttö lisääntyisi työpaikkaliikenteessä.

Työllistämispalvelut

Työllistämispalveluissa on edelleen panostettu pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen kohdentamalla palveluita erityisesti yli 200 päivää työttöminä olleisiin. Palveluita on kehitetty erityisesti työllisyyden kuntakokeilun kautta. Tärkeänä työvälineenä on edelleen ollut tukityöllistäminen. Työllistämisen tavoitteena on löytää urapolku joko kouluttautumisen kautta tai suoraan sijoittumalla töihin kuntaan. Mittareina työllistymisen seuraamisessa käytetään aktivointiastetta, virtaa työttömyyteen sekä työttömyysjaksojen pituutta. Alle 25-vuotiaiden virta yli 3kk työttömyyteen merkittävästi kasvanut kesän aikana.

Tärkeänä työvälineenä nuorten työttömyyden vähentämisessä on nuorten työpajatoiminta. Kunta on osallistunut aktiivisesti TE24 -palveluiden suunnitteluun ja vaikuttanut koko Pohjois-Savon ratkaisun syntymiseen.

Kunta on tarjonnut nuorille kesätyömahdollisuuksia. Erityisesti on kiinnitetty huomiota mahdollisuuteen laaja alaisesti työllistyä kunnan ja kunnassa toimivien yritysten palveluun kesäaikana.

Tavoite	Toimenpide	Täsmennetyt tavoitteet ja toimenpiteet	Toteuma 1.1 - 31.8.
Pitkäaikais-työttömyyden alentaminen	Työllistämistoimia kohdistetaan pitkään työttömänä olleisiin (yli 200 pv työttömyysajan työmarkkinatukea saaneet). Aktivointiasteen kohottaminen erityisesti pitkäaikaistyöttömien osalta (11/2022: 14,8 %) kaikkien aktivointiaste 37,6% (11/2022) Nuorten aktivointiaste 36,3% 12/2022	– pitkäaikaistyöttömyys alenee 10 % vuonna 2023 (31.12.2022 vertailulukumäärä 92) – aktivointiasteen kohottaminen erityisesti pitkäaikaistyöttömien osalta 32–33 % – nuorten aktivointiasteen kohottaminen 50 %:n – pitkäaikaistyöttömien suhteellisen määrän alentaminen kaikista työttömistä – – kuntalaisen avulla työllistettyjen määrä 6 työtöntä – työkokeilujen lisääminen – nuorten määrä pajalla/positiiviset pajapäätymiset 90 % – palveluihin ohjaaminen – kuntouttavan työtoimintaa sijoittuu kunnassa 30 henkilö työllistämismäärärahoilla työllistetään 40 työtöntä	– 88 pitkäaikaistyötöntä – Kaikkien aktivointiaste 29,2 % – Aktivointiaste pitkäaik.työttömät 9.2.% – Aktivointiaste nuoret 37,6 % – pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä 20,6 % – Kuntalaisia myönnetty 4 – Nuorten työpajalla kirjoilla 20 nuorta. Positiivisia päätymisiä 91,6 % – Työkokeilussa 23 hlö:ä – Työllistettyjä 32 hlö:ä

			– 20 henkilöä – Kuntouttavassa työtoiminnassa kunnan yksiköissä 17 hlö:ä
Työttömäksi jääneiden tukeminen	Työttömäksi jääneen välitön tukeminen virta yli 3 kk 41,2 % yli 6 kk 39,4 % yli 12 kk 2,8 % Työttömien määrän alentaminen (5.4.2023 852 työnhakijaa, joista työttömiä 409; 10,2%) Typ-palvelussa 1.1.-30.11.2022 aloittaneita asiakkaita 11, päättäneitä 19. Positiivisia päättymissyitä 63,2%.	– virta yli 3kk:n työttömyyteen alle 30 % (11/2022 41,2%) – virta alle 25-vuotiaiden osalta yli 3 kk:n työttömyyteen alle 20 prosenttia – työttömyysjaksojen lyhentäminen kaikki alle 50 vko(11/2022 55) – työttömät 75 viikosta 2023/65 viikkoon – uusien asiakkaiden määrä TYP:n palveluissa 15, positiivisia päättymissyitä 70 % – avoimille työmarkkinoille työllistyneet asiakkaat – Työttömyysprosentti alenee alle 10 %:n	– Virta yli 3 kk tyött. 40,74 % – Alle 25-vuotiaat 55,56 % – Työhaun keskim. Kesto kaikilla työnhakijoilla 67 vko:a, työttömillä työnhakijoilla 59 vko:a – avoimille työmarkkinoille työllistyneet asiakkaat (saanut itse työpaikan, osa-aikatyö, välitetty) 9 kpl (ml. kuntakokeilu + te-toimisto) – Työttömyysprosentti 10 %
Osaavan työvoiman varmistaminen yrityksille ja kunnalle	Oppisopimukset Työvoimapoliittiset koulutukset Harjoittelupaikkojen osoittaminen (asenneilmapiirin parantaminen) Avointen työpaikkojen nopeampi täyttäminen	– yritysyhteistyön lisääminen – yrityskäyntien aloittaminen (työvoimatarpeen määrällinen ja laadullinen selvittäminen), keväällä 2023 2 yritysvierailua, syksyllä 2023 5 yritysvierailua – – yrityspaikat täyttyvät alle 40 vrk:ssa	– Yritysvierailua Lametal 23.5 toteutunut – Yritysvierailu Mellano peruuntunut 6/2023 yrityksen puolelta
Tarjota nuorille mahdollisuus kesätyöhön	Nuorille tarjotaan kesätyöpaikka määrärahojen puitteissa. Kunnan kesätyöpaikka tarjotaan pääsääntöisesti ensimmäistä kertaa työllistyvälle nuorelle määrärahojen puitteissa. Muille työnantajille tarjotaan mahdollisuus kesätyötukeen määrärahojen puitteissa.	– kesätyöllistettyjen nuorten määrä vähintään 50 nuorta – ensikertalaisten yli 80 % paikkaa hakeneista – kesätyötukea haetaan 20 nuorelle	– 62 hakemusta, joista – kuntaan työllistetty 45 nuorta kesän 2023 aikana (osa ei ottanut työtä vastaan, kaikki halukkaat työllistetty) – kesätyötukea haettiin 38 nuorelle, tukea myönnettiin 28 nuoren työllistämiseen

Projektit

Projektia alueelle sisältyvät erillisrahoitteiset projektit, joiden määrärahat eivät sisälly minkään toisen osaston talousarvion. Vuonna 2023 tähän on sisältyvät Aktivoi-hanke sekä Viitoskäytävä - kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke- hanke.

Lisäksi tässä ovat seudullisen kehittämistoiminnan järjestelyihin tarvittavat määrärahat (seudullinen sopimus kehittämistoimista) ja Ylä-Savon veturin maksaosuus vuosittain.

Aktivoi-hanke

AKTIVOI - hankkeen tärkeimpänä tavoitteena on auttaa kunnan yrityksiä selviytymään koronan aiheuttamista talous- ym. vaikeuksista. Hankkeessa tavoitellaan mukana olevien yritysten muutoskyvykkyyden paranemista, jolloin ne ovat valmiimpia selviämään tämänhetkisestä ja mahdollisesti yritystä jatkossa kohtaavista kriisitilanteista. Tavoitteena on myös yrittäjien ja yritysten työntekijöiden liiketoiminnan osaamisen lisääntyminen (digitalisuus ja vihreä siirtymä) ja työssäjaksamisen paraneminen hankkeen toimenpiteiden vaikutuksesta. Hanke päättyy 31.12.2023.

Strategiset tavoitteet

Visionäärinen ja tekevä kunta

Tavoite	Toimenpiteet 2023	Mittari	Toteuma 1.1.–31.8.
IDEA- JA KOKEILUKULTTUURIN RAKENTAMINEN	Rakennamme käytännöllisen mallin kriteereineen, joka kytketään osaksi strategian viestintää ja suunnataan ideointia strategiaan tavoitteisiin Kehityskeskusteluissa ja henkilöstöpalavereissa kannustetaan ideoihin ja kokeiluihin Otetaan käyttöön ideaboksi Palkitaan parhaat ideat /herätteet vuoden lopussa Lisäämme ideat ja kokeilut joryn ja henkilöstöpalaverien asialistalle Sovimme keneltä pitää pyytää lupa ideoiden toteuttamiseen Kuntalaisten palautteet (kuntalaisaloite) toteutetaan osallistavan budjetoinnin kautta	malli ideoiden ja kokeilujen määrä palautteiden määrä käytetyt eurot	Malli on rakenteilla Teamsiin on avattu ideoiden julkituomiseen kanava, jonka käyttöä aloitellaan. kuntalaisaloitteita on tullut 4 kpl, joista 3 kpl liittyen tuulivoiman rakentamiseen
KEHITÄMME KUNTAA EKOLOGISESTI KESTÄVÄLLÄ TAVALLA	Päätöksen teossa arvioidaan ympäristövaikutukset Osavuosisikatsukseen ilmastosuunnitelma yhtenä kohtana, avataan mitä tehty tai ei ole tehty	arviointien määrä	Kunnanhallitus päätti arvioinnin käyttöönotosta 19.6.2023.
LAPINLAHDEN TUNNETTUUDEN LISÄÄMINEN	Laaditaan viestintäsuunnitelma kärkitavoitteineen Uudistetaan kunnan www-sivut Panostetaan rekrytointi-ilmoituksiin (positiivinen työantajakuva) ja perehdytykseen	 onnistuneiden rekrytointien määrä	KH hyväksyi viestintäsuunnitelma 30.3. WWW-sivujen uudistus meneillään. Sivujen käyttöönotto lokakuu 2023. Rekrytoinnissa panostettu positiiviseen työantajakuvaan. Pääosin rekrytoinnin tuottaneet hyviä hakijoita. Haasteita varhaiskasvatuksen ja erityisopetuksen rekrytoinneissa.

Palvelemme intohimoisesti

Tavoite	Toimenpiteet 2023	Mittari	Toteuma 1.1.–31.8
PALVELUKETJUMME OVAT SUJUVIA JA TEHOKKAITA	Kuvaamme palvelut ja niiden kehittämisen mallin Tuotamme talousarvioon yhteismitalliset palvelukuvaukset (kysymykset, joihin vastataan: kenelle ja miten, toimintaympäristön muutos ja palvelutarve) Kuvaamme yhdyspinnan hyvinvointialueeseen Päivitämme kunnan nettisivuille palvelut asiakaslähtöisesti Viestimme kuntalaisille vuoden vaihteessa selkeästi palveluiden muutoksen yhdessä hyvinvointialueen kanssa Välittämme kuntalaisille hyvinvointialueen viestiä	kuvattujen palveluiden määrä yhdyspintojen määrä palaute uudistetuista sivuista viestien määrät	Kuvausten tekemistä ei ole juurikaan aloitettu. Hallinnon osalta alustavaa kuvausta työllisyyspalveluiden osalta tehty Tehdään syksyn 2023 aikana yhteismitallisesti. prosessissa, HVA:lla vetovastuu www-sivut uudistumassa, huomioidaan yhdyspinta HVA:n puolelta viestiminen on ollut vähäistä, mutta viestit jaetaan eteenpäin kuntalaisille
HENKILÖSTÖMME VOI HYVIN JA KOKEE TYÖNSÄ MERKITYKSELLISEKSI	Laadimme henkilöstöstrategian ja henkilöstösuunnitelman (sisältää henkilöstön osaamisen kehittämisen Toteutamme hyvinvointikyselyn ja henkilöstötilinpäätöksen johtopäätösten mukaisia toimenpiteitä Toteutamme koulutussuunnitelmaa Strategian toimeenpano pitää sisällään henkilöstön kanssa käydyt keskustelut, joissa tavoitteena yhteinen linja mitä strategialla tavoitellaan ja mikä on jokaisen rooli strategian toteutuksessa Kehityskeskusteluihin ja henkilöstöstrategiaan otetaan mukaan urapolkujen suunnittelu Kunnan tunnettuuden parantuminen parantaa kunnan työnantajakuvaa haluttuna työnantajana	Henkilöstöstrategia/-suunnitelma vastaajien määrä sovitut toimenpiteet koulutuksiin osallistumismäärät Palaverien/kokousten määrät käytyjen kehityskeskustelujen määrä	Laaditaan osana kunnan talouden tasapainottamissuunnitelmaa Vuoden 2023 toimenpiteet KH vahvisti 17.4. Strategian jalkauttaminen aloitettiin osastoilla esihenkilöille järjestetty workshopien kautta 25.4. ja 9.5. Jalkauttaminen jatkuu osana kehityskeskusteluita.
PALVELUMME HOUKUTTELEVAT LAPSIPERHEITÄ	Perustamme lapsi- ja perheneuvoston, uusi vaikuttamiselin Otetaan lapsivaikutusten arviointi käyttöön Järjestetään koulutus viranhaltijoille ja valtuutetuille, jossa kirkastetaan tavoite	Kokousten määrä Arviointien määrä Toteutetut koulutukset	sivistyslautakunta nimennyt 25.4. Tehdään syksyn 2023 aikana.

Teemme hyvinvointia edistävää yhteistyötä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 1.1.–31.8
TUEMME KUNTALAISTEN HYVINVOINTIA ENNALTAEHKÄISEVÄSTI	Hyvinvointipalvelujen määrittely mitä hyvinvointipalvelut Lapinlahden kunnassa tarkoittavat Lapset puheeksi –menetelmän käyttöönotto Osallistava budjetointi osaksi hyvinvoinnin kehittämistä Otamme osallistavan budjetoinnin osaksi hyvinvoinnin kehittämistä Päivitetään avustuskriteerit Otamme hyvinvointialueen yhteistyöhön mukaan Teemme palveluiden tarvearvioinnin ja linkitämme siihen 3-sektorin palvelut	Määriteltyjen palveluiden määrä Käytyjen keskustelujen määrä	menetelmän käyttöönotto selvityksessä. KH hyväksyin avustussäännön 16.1. Hyvinvointialueen asiantuntijoiden kanssa on tehty yhteistyötä - Hyvän olon Lapinlahti -työryhmässä - Varhaiskasvatuksen ruokakasvatustyöryhmässä - Kohtaamispaikkaverkostossa - Ehkäisevässä päihde- ja mielenterveystyöryhmässä Hyvinvointialueelle on esitetty pyyntö nimetä jäsen Lapinlahden hyvinvointiryhmään. Ei ole vielä aloitettu.

Olemme yritysten kanssa samalla puolella

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 1.1.–31.4.
YRITTÄJÄVERKOSTO TUOTTAA YHTEISTYÖMALLEJA JA HYÖTYÄ YRITTÄJILLE	Otamme käyttöön paikallisen hankintaohjeistuksen Päivitämme päätösten yritysvaikutusten arvioinnin Säännöllinen ja jatkuva foorumi yrittäjyyteen liittyvissä asioissa ja yrittäjien sisäinen fb-ryhmä Hankimme infotaulun 5-tien varrelle, jossa näkyy yrittäjien mainokset (yritykset osallistuvat kustannuksiin, laadimme yhteiset pelisäännöt, ELY mukana)	paikallisten hankintojen määrä arviointien määrä foorumien määrä	Päätösten yritysvaikutusten arvioin otettu käyttöön Vierailtu 15 yrityksessä
YRITYSTEN TYÖVOIMAN SAATAVUUS HELPOTTUU	Asuntojen aktiivinen markkinointi, Kaskihovin www-sivujen uudistaminen, näkyvä linkitys kunnan sivuille Aktivoi-hankkeen toimenpiteet 2023	Koulutusten määrä Yritysvierailuiden määrä	4 8
YRITYSTEN MÄÄRÄ KASVAA	Aktivoi-hankkeen toimenpiteet 2023	Yritysten nettomuutos	Nettomuutos ajanjaksolta on saatavilla vasta heinäkuussa 2023
INFRASTRUKTUURIMME VASTAA YRITYSTEN TARPEITA	Tietoliikenneverkon kehittäminen Tonttien ja toimitilojen aktiivinen markkinointi Lupaprosessien kehittäminen Päätösten yritysvaikutusten arviointi	Uudet tonttikaupat Päätösten arviointimäärät	yksi ko. ajan jaksolla käytössä 2 tällä jaksolla

Taloutemme on tasapainossa ja vakaalla pohjalla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 1.1.–31.8.
TULOMME JA MENOMME OVAT TASAPAINOSSA	Palveluverkoston tarkastelu Henkilöstömäärä ja osaaminen tarpeiden mukaan Ostopalveluiden käyttö tarvittaessa Tunnistetaan tuleva palvelutarve Tehostetaan tilankäyttöä Huomioidaan käyttö- ja ylläpitokulut investointeja suunniteltaessa	Kustannukset/palvelu Henkilöstömäärän muutos Ostopalvelusopimusten määrä Tilojen käyttöaste, Tilaneliöt/työntekijä Poistojen suhde/lainojen lyhennykset Lainaa/kuntalainen Ylijäämän määrä/suhteessa edelliseen vuoteen	aloitetaan loppukesän/syksyn aikana linjaus tähän saadaan henkilöstösuunnitelmasta sekä sopeuttamissuunnitelmasta, joka aloitetaan syksyn aikana Myyty Umpikuja, josta kaikki kunnan toiminnot siirretty jo kunnan omiin kiinteistöihin. Varhaiskasvatuksen yksiköiden siirto Teknologiatalolle toteutetaan. tehdään TP:n yhteydessä.

Sivistysosasto

SIVISTYSOSASTON TALOUSARVION TOTEUMA 31.8.2023 JA TILINPÄÄTÖSENNUSTE

	TA 2023	Toteuma € 31.8.2023	Toteutuma % 31.8.2023	TPE 31.8.2023	Poikkeama €
Toimintatuotot	1290	1050	81,4	1290	0
Toimintakulut	-16 619	-11475	69,0	-16 653	-34
Toimintakate	-15 329	-10368	67,6	-15 363	-34

Perusopetus

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Kouluilla säilytetään vuoden 2022 talousarvion mukaiset toiminnot. Palvelurakennetta tarkastellaan talousarviovuoden 2023 aikana.

Talousarviovuoden tavoitteilla pyritään parantamaan perusopetuksen laatua ja lisäämään oppilaiden välistä tasa-arvoa. Kaikille oppilaille taataan tarvittava tuki riittävällä resursoinnilla. Perusopetuksen laadun lisäämiseen ja erityisopetusta kehitetään erityisesti hankkeiden kautta. Kehitetään koulujen välistä tasa-arvoa. Toimintatapoja kehitetään edelleen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Opetussuunnitelman keskeisinä tavoitteina on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemukset jokaiselle oppilaalle. Opetussuunnitelmat korostavat oppiaineiden opetuksessa laaja-alaista osaamista, joka rakentuu eri näkökulmista. Opiskelu, työelämä sekä aktiivinen kansalaisuus edellyttävät eri tiedon- ja taidonalojen hallintaa ja niitä yhdistäviä tekijöitä.

Opetussuunnitelmassa arviointiluku vaatii edelleen kehitystoimintaa. Tavoitteena selkeyttää ja yhtenäistää arviointiohjeita.

Koulun toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat vuorovaikutteisuuden ja monipuolisen työskentelyn periaatteet. Tämä tarkoittaa, että koulutyössä hyödynnetään suunnitelmallisesti erilaisia työtapoja ja oppimisympäristöjä. Työtapojen tulee antaa tilaa kokeilemiseen, tutkimiseen, toiminnallisuuteen, liikkumiseen ja leikkiin. Luokkahuoneen lisäksi oppimisympäristöinä käytetään yhä enemmän myös koulun ulkopuolisia ympäristöjä: liikutaan luonnossa ja vierailaan esimerkiksi museoissa tai yrityksissä. Teknologialla on yhä suurempi merkitys koulun arjessa, ja oppilaat voivat entistä paremmin osallistua omien oppimisympäristöjensä kehittämiseen ja valitsemiseen. Uusi opetussuunnitelma korostaa arviointimenetelmien monipuolisuuden lisäksi myös arviointia, joka ohjaa ja edistää oppimista.

Yhteistyötä toisen asteen kanssa ja muiden toimijoiden kanssa tullaan kehittämään oppivelvollisuusiän noustua 18 ikävuoteen. Perusopetuksen velvollisuus on selvittää, että kaikki opiskelijat ovat saaneet jonkun jatko-opintopaikan peruskoulusta valmistumisen jälkeen tai siinä vaiheessa, kun oppilaalla ei ole enää oikeutta opiskella peruskoulussa.

Koulukiusaamisen vastaista toimintamallia arvioidaan Kiva Koulu-kyselyin yhdessä Turun yliopiston kanssa. Oppilaskuljetusten kilpailutus tapahtuu kevään 2023 aikana.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Opetussuunnitelman muutoksia on tehty paikallisten kirjausten osalta yksittäisiin oppiaineisiin. Oppilaisen arviointia on toteutettu suunnitelmien mukaisesti, ja työstetty opetussuunnitelmaan tulevia arviointiluvun muutoksia (6lk arvioinnin yhtenäistäminen).

Tasa-arvorahalla on saatu lisäresurssia kouluille: Matin ja Liisan koulun yläkoululle ns. parkkiluokan opettaja (erityisluokanopettaja) ja alakouluille neljä koulunkäynninohjaajaa erityisesti luokkiin, joissa on runsaasti tehostetun ja erityisen tuen oppilaita sekä käytökseen liittyviä ongelmatilanteita.

Varpaisjärven, Martikkalan ja Paloisten koululla tasa-arvorahalla on lisätty erityisopetuksen tunteja, jakotunteja ja/tai tukiovetustunteja. Erityisopetuksen lisätunnit ovat mahdollistaneet erityistä tukea vaativien oppilaiden paremman tukemisen useammassa oppiaineessa. Jakotunnit ovat erityisesti yhdysluokille tärkeitä. Ne antavat oppilaille mahdollisuuden tutustua eri työtapoihin ja opetusmenetelmiin ja mahdollistaa opettajalle monipuolisemmat pedagogiset ratkaisut ja oppilaiden tuen tarpeen paremman huomioimisen.

Pääosalla kouluista oppilaille kuuluva tuki on toteutunut kohtuullisesti, mutta koulunkäynninohjaaja resurssia on kuormittanut yksittäisten oppilaiden lisääntynyt tuentarve. Matin ja Liisan koulussa oppilaille kuuluva tuki ei toteudu olemassa olevilla resursseilla. Matin ja Liisan koulussa tarvittaisiin enemmän koulunkäynninohjaajia, etenkin yläkoulussa. Kiusaamisen vastaisessa työssä Kiva koulu –ohjelman oppitunnit on pidetty ohjelman mukaisesti ja vastattu siihen liittyviin kyselyihin.

Oppilaiden aktiivisuutta ja osallisuutta on vahvistettu monin tavoin perusopetuksessa. Esimerkiksi välkkäritoiminta on vähintään viikoittaista useimmilla kouluilla ja osalla kouluista on järjestetty oppilaiden toivomia teemapäiviä ja tapahtumia. Välkkäritoiminnassa oppilaat ohjaavat välitunneilla pelejä ja leikkejä, toiminnallisilla välitunneilla, jossa mukana ohjaamassa ovat olleet kouluyhteistyöntekijä ja koulunorisotyöntekijä. Liikkuva koulu –ohjelmaa toteutettu hankkeessa mukana olleilla Alapitkän ja Nerkoon kouluilla. Vanhempainyhdistysten kanssa on useilla kouluilla tehty aktiivista yhteistyötä, mm. yhdistysten järjestäen esimerkiksi discoja ja keräten varoja luokkaretkirahastoonsa.

Vihreä lippu- toiminnassa toteutetaan kestävän kehityksen tavoitteita. Se on koulun arjessa näkyvää toimintaa mm. biopoliisi, metalliromun keräys. Vihreä lippu- toimikuntaan kuuluu sekä opettajia että oppilaita. Tämä on lisännyt myös oppilaiden aktiivisuutta ja osallisuutta.

Oppimisympäristöjä on etsitty lähiympäristöstä ja yhteistyötä on tehty paikallisten toimijoiden kanssa, erityisesti luontokylän kouluilla. Oppilaiden tietotekniset valmiudet ovat kehittyneet nousujohteisesti.

Oppilaskunnat toimivat aktiivisesti sekä ala- että yläkoululla, näkyvät koulujen arjessa ja osallistavat oppilaita koulun toimintaan esimerkiksi teema- ja pajapäivien muodossa ja järjestäen vähintään viikoittain välituntitoimintaa.

Oppilaskuljetusten kilpailutus on sivistyslautakunnan päätöksellä siirretty syksyyn 2023 ja sen valmistelu on aloitettu.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Koulujen lukuvuosi päättyi kesäkuun alussa normaalein juhlallisuuksin. Lukiosta valmistui 29 ylioppilasta.

Kesällä Varpaisjärven koululla on aloitettu piha-alueen remontti, joka oli tarkasteluajanjakson lopussa edelleen kesken, mutta etenee valmistumista kohti. Matin ja Liisan koululla on kesän aikana toteutettu Siren -rakennuksen ulkosivuremontti ja D-talon tiivistyksiä.

Elokuussa alkaneen uuden lukuvuoden osalta oppilaiden osallisuutta on aktiivisesti lisätty valtaosalla kouluista. Oppilaskuntatoiminta on vireää tai erittäin aktiivista Alapitkän, Martikkalan, Nerkoon, Matin ja Liisan ja Varpaisjärven kouluilla. Yhteisten tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa osallistetaan oppilaita. Elokuussa on esimerkiksi Varpaisjärven koululla ollut koko koulun yhteinen koulurauhan julistus ja ekaluokkalaisten juhlistaminen ja Alapitkän kouluilla kyselyt 1-6 luokille sekä harrastamisesta, KiVa-koulusta että hyvinvoinnista. Oppilaita ja huoltajia on mukana yhteisöllisissä opiskeluhuoltoryhmissä. Varpaisjärven koululla on huoltajien toiveesta päätetty käynnistää vanhempainryhmätoiminta. Vanhempainyhdistykset tukevat koulutyötä mm. keräämällä varoja retkikassaan ja järjestävät oppilaille erilaisia tapahtumia lukuvuoden aikana. Vanhempainyhdistykset toimivat Martikkalan, Alapitkän ja Nerkoon kouluilla. Liikkuva koulu -toimintaa näkyy valtaosassa kouluja ja ympäröivää luontoa hyödynnetään osana opetusta erityisesti luontokylän kouluilla.

Matin ja Liisan koululla edellisenä lukuvuonna aloitettu alakoulun välikärritoiminta jatkuu myös tänä lukuvuonna, ja uusia välikärriohjaajia on koulutettu elokuun aikana. Matin ja Liisan koululla on myös Vihreä lippu- toimintaa. Kouluilla on oppilaiden oma Vihreä lippu- toimikunta. Alakoululla on aloitettu kummioppilastoiminta koronavuosien tauon jälkeen. Yläkoululla jatketaan tukioppilastoimintaa.

Elokuun alussa voimaan tulleet opetussuunnitelmamuutokset on otettu käyttöön, esimerkiksi uudet arviointiohjeet 6. luokan osalta. Kaikkien koulujen yhteiseksi painopisteeksi on valittu Lapinlahti 150 juhlavuosi. Lisäksi jokainen koulu on valinnut omat lukuvuoden painopisteet. Esimerkiksi Matin ja Liisan koululla on yhtenä painopisteenä kiusaamisen vastainen toiminta.

Tasa-arvohankkeen rahoituksella on voitu palkata osa-aikainen koulunkäynninohjaaja Varpaisjärven ja Nerkoon koululle, ns. parkkiluokan opettaja sekä kaksi koulunkäynninohjaajaa Matin ja Liisan koululle. Parkkiluokan opetus on tarkoitettu oppilaille, jotka eivät kykene mm. ahdistuneisuuden tai suurten tarkkaavuuden pulmien vuoksi opiskelemaan isossa ryhmässä. Matin ja Liisan yläkoulun pienluokan suurta oppilasmäärää on tasattu parkkiluokan kanssa siten, että 9. luokkalaiset opiskelevat parkkiluokassa. Muutoin oppilaat opiskelevat parkkiluokassa tarpeen mukaan. Edelleen on huolena se, että Matin ja Liisan koulussa ei ole riittävästi erityisopetuksen eikä ohjaajaresurssia vastaamaan oppilaiden tuen tarvetta. Opetushallitus on antanut ohjeistuksen, kuka on kelpoinen antamaan opetusta erityisen tuen oppilaille. Uusien ohjeistusten myötä koulun toiminta käytössä olevilla resursseilla ei tule vastaamaan määräyksiä.

Varpaisjärven koululla S2-oppilaista lähes kaikki ovat siirtyneet valmistavan koulutuksen oppilaista perusopetuksen oppilaiksi. Heidän suomen kielen oppimiseen ja sitä kautta tasa-arvoisen koulupolun edistämiseen on varattu resursseja opettajien työjärjestyksissä. Osa-aikaisen erityisopetuksen resurssi on lukuvuoden alkaessa riittävä, kun huomioidaan tukea tarvitsevat oppilaat.

Kesäkuussa annetun valtuustoaloitteen älylaitteiden käyttöä koskevan suunnitelman ja ohjeistuksen laatimisesta Lapinlahden kunnan kouluihin on aloitettu.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Matin ja Liisan koulussa yläkoulu aloitti syksyn koulutyön remontoidussa Sirenin rakennuksessa ja uusi rehtori on aloittanut tehtävässään 1.3.2023.

Koulua käymättömien oppilaiden ja vuosiluokkiin sitomattomien oppilaiden määrä on lisääntynyt merkittävästi. Näiden oppilaiden opiskelua varten joudutaan tekemään erityisiä opetusjärjestelyjä, jotta he kykenevät suorittamaan perusopetuksen oppimäärän. Tasa-arvorahalla toteutettu ns. parkkiluokka pitäisi saada pysyväksi tukitoimeksi.

Varpaisjärven koulun historia, yhteiskuntaopin ja oppilaanohjauksen päätoimisen tuntiopettajan paikka on ollut täyttämättä helmikuusta 2023 alkaen toimenhaltijan irtisanouduttua. Kyseinen tehtävä on järjestelty sisäisesti ja osittain ulkopuolisen sijaisen avulla.

Varpaisjärven koulun piha-alueen parannuksien suunnittelu yhdessä teknisen lautakunnan kanssa, minkä toteutus on kesällä 2023. Parannusten tarkoituksena on lisätä koulualueen viihtyvyttä ja toiminnallisuutta. Oppilaita on osallistunut piha-alueen suunnitteluun jo alkuvaiheessa ja heidän ideoitaan on kuultu.

Martikkalan koulussa on aloittanut uusi rehtori 1.12.2022 ja opetushenkilöstössä on tapahtunut muutoksia mm. eläköitymisen johdosta.

Muilla kouluilla ei ole ollut keskeisiä toiminnallisia muutoksia tarkastelujaksolla.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Alapitkän koulussa yhdysluokka vaihtunut 5-6:sta 3-4 luokkaan, mikä vaati uusien oppikirjojen ostamista isolle ryhmälle.

Matin ja Liisan koulussa on siirrytty kaksijaksojärjestelmään. Tämä vaatii uusia kirjahankintoja aiottua enemmän. Uusia opettajia on aloittanut kolme erityisopettajaa, kaksi luokanopettajaa ja kolme aineenopettajaa.

Nerkoon koulussa aloitti elokuussa esiopetusryhmä koulun puolella.

Varpaisjärven koulussa aloitti uusi rehtori 1.8.2023. Koulussa on aloittanut yksi luokanopettaja vanhempainvapaan sijaisena sekä yksi koulunkäynninohjaaja hankerahalla.

Lukio

Toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Vuoden 2023 talousarvio on laadittu vuoden 2022 tuntimäärälle. Lukion toiminnoissa ei merkittäviä muutoksia. Laitteet ja materiaalit ensimmäisen, toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille tulevat kasvattamaan lukion kustannuksia.

Lukion toiminnan kehittäminen laadukkaan opetuksen sekä laajan opintotarjonnan pohjalta. Osallistuminen kuvataidelukioiden kehittämisverkoston toimintaan edistää kuvataideopetuksen laatua ja lisää yhteistyötä kuvataidelukioiden välillä. Lukio-opetuksen laadun ylläpitäminen ja kehittäminen tapahtuu opettajien kouluttamisen sekä laadukkaiden ja ajanmukaisten opetusmateriaalien kautta. Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyön kautta vahvistetaan lukiolaisten työelämä- ja jatko-opintovalmiuksia. Kehitetään lukion ja lukio-opintojen houkuttelevuutta yläkoulukaikisten silmissä. Uuden opetussuunnitelman sisäänajon myötä toimintatapojen tarkastelua ja kehittämistä siten, että opetusmenetelmät, oppimisympäristöt ja arviointimenetelmät ovat entistä monipuolisempia ja ohjaavat sekä tukevat opiskelijaa. Riittävän tuen tarjoaminen lukion opiskelijoille auttaa lukio-opintojen loppuun saattamisessa sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemisessa.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Lukion kehittämiseksi on pidetty 4/23 mennessä opettajien VESO-päivä ja lukuvuoden työryhmät ovat tehneet suunnitellusti tehtäviä. Näistä merkittävimpänä ryhmänohjauksen kehittämistyön tuloksia on käsitelty yhdessä opettajakunnan kanssa. Opintojaksoja on pystytty toteuttamaan suunnitellusti ja sähköiset oppimateriaalit ovat käytössä kaikilla luokka-asteilla. Kevään ylioppilaskirjoitukset järjestysivät ongelmitta. Opiskelijoiden opintomatka Riikaan toteutui 4/23.

Kuvataidelukioiden verkostotapaamiseen 01/23 (rehtorit ja kuvataideopettajat) osallistui kaksi edustajaa lukiolta ja verkostotoiminnan ansiosta on toteutettu opiskelijaprojekti yhteistyössä Savonlinnan kuvataidelukion kanssa. Näyttely töistä on nähtävissä Lapinlahdella.

Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyöstä on 3/23 toteutettu korkea-asteen vierailut ja alumnipäivän suunnittelu.

Markkinoinnissa on toteutettu tutustumisvierailuja kevätlukukaudella lähiseutujen yläkoululaisille.

Toimintatapojen osalta 3/23 on tehty opetussuunnitelman ja ohjaussuunnitelman päivitykset.

Tuen tarvitsijoita on runsaasti ja yksilöllisen tuen tarjoaminen on ollut vahvaa erityisesti opinto-ohjaajan toimesta, mutta myös ryhmänohjaajien ja aineenopettajien tehtävinä. Opiskeluhuollon palvelut (th, kuraattori + psykogipalvelut ostopalveluna) ovat toimineet kuten aiemminkin, vaikka työntekijät ovat siirtyneet hyvinvointialueille.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Lukuvuoden 2022-2023 päätteeksi lukiosta valmistui 29 ylioppilasta. Elokuussa uuden lukuvuoden aloitti 41 uutta lukiolaista, joista kuvataidelinjalaisten osuus oli 15 opiskelijaa. Elokuun alussa voimaan tulleista opetussuunnitelmamuutoksista lukiota koskeva opiskeluhuoltosuunnitelman muutos on otettu käyttöön. Lukion markkinointityöhön on tehty uusia suunnitelmia tulevalle lukuvuodelle resurssien puitteissa.

Erasmus+ akkreditointi hakemuksen kirjoittamistyö on aloitettu lukuvuoden alettua. Akkreditointihakemuksessa ovat mukana lukion lisäksi Matin ja Liisan koulu, Alapitkän koulu, Nerkoon koulu ja Varpaisjärven koulu. Ensimmäinen yhteistyö- ja suunnittelupalaveri koulujen yhteyshenkilöiden kanssa on järjestetty toukokuussa.

Lukion ICT-laitteiden listaustyö on tehty elokuun aikana.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Hallinnollisten tehtävien järjestelyt kanslian osalta: koulutussuunnittelijan tehtävän lakkauttaminen ja rehtori toimii samalla sivistysjohtajana. Alkuvuoden opintosihteeri on toiminut yksin vararehtorin hoitaessa rehtorin tehtäviä opetustyön ohella. Tiedonsiirrossa on ilmennyt puutteita, kun hiljainen tieto ei ole siirtynyt aiemmilta viranhaltijoilta seuraaville.

Uusi rehtori Sinikka Kervinen aloittanut tehtävässä 2/23. Työnjakoa rehtorin, opintosihteerin ja hallintosihteerin kanssa lukion osalta tarkasteltu 3/23.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Virassa oleva opinto-ohjaaja palasi vuoden virkavapaan jälkeen omaan tehtäväänsä. Yksi uusi aineenopettaja aloitti virassa irtisanoutuneen tilalla ja erityisopettaja on vaihtunut. Lisäksi opintosihteerin opintovapaan sijaisena aloitti uusi henkilö 1.8.2024.

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVISSA 2023 Kansalaisopisto

Laadukkaan opetustarjonnan ylläpitäminen ja kehittäminen: Opetusta järjestetään 6900–7100 tuntia kalenterivuodessa. Asiakaslähtöinen suunnittelu, joka perustuu kurssiarviointeihin, eri-ikäisiltä kuntalaisilta tuleviin toiveisiin ja opiston henkilöstön ajan ja muiden koulutuksen järjestäjien tarjonnan seuraamiseen ja ideointiin. Laatuun vaikutetaan henkilöstön työhyvinvointia ja -turvallisuutta edistämällä, koulutuksella sekä yhteistyöllä muiden kansalaisopistojen ja yhteistyötahojen kanssa.

Palvelujen saavutettavuus: Kansalaisopistopalvelut pidetään kuntalaisten saavutettavina ottaen huomioon fyysiset välimatkat. Etäopetus on osa opistotoimintaa. Luontokyläen opetustarjonnan määrä pyritään säilyttämään nykyisenä.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023 Kansalaisopisto

Kevätlukukauden 2023 opetustuntimäärätoteuma asettuu n. 3.960 tuntiin. Syyslukukautta 2023 ja samalla kevätlukukautta 2024 on suunniteltu tältä pohjalta. Työntekijöiden on pidetty yhteyttä monin eri tavoin. Sähköisesti pyydettyjä opettaja-, luottamushenkilö- ja kurssipalautteita on seurattu aktiivisesti. Kansalaisopisto on tukenut muutamien opettajien täydennyskouluttautumisia. Kaskikuusen kansalaisopisto on mukana uudessa Erasmus+ -hankkeessa (OPH), jossa koordinaattorina toimii Siilinjärven kansalaisopisto. Akkreditoinnin myötä kansalaisopiston opettajat pääsevät koulutuksiin Eurooppaan myös tulevaisuudessa. Palvelulautakunnan päättämät pysyvät alennukset opintomaksuihin (työttömille, yli 80-v. eläkeläisille ja alle 18-v. sisaruksille) ja kyläkurssien alarajat pidetään voimassa.

Kurssit luontokylillä toteutuvat hyvin. Etäopetus on osa opiston arkea, joskin etäopetuksen määrä on koronavuosista laskenut. Sille olisi toivetta enemmän, kuin sitä pystytään tarjoamaan.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Kansalaisopisto

Ei suurempia muutoksia toiminnassa.

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipiste

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipisteen vuoden 2023 talousarvio on laadittu Lapinlahden kunnan ja Kuopion konservatorion välisen sopimuksen pohjalta. 16.1.2018 hyväksytyn sopimuksen mukaan Lapinlahden kunnan kuntaosuus on 50.000 €/v.

Myönteinen näkyvyys ja vaikuttavuus yli kuntarajojen: Musiikin perusopetuksen laajuuden ylläpitäminen toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevällä ja suunnitellulla tasolla (40–45 oppilasta). Varhaisiän musiikkikasvatus eli musiikkileikkikoulu-, soitinkaruselli- ja alkusoittotoiminta tukee musiikin perusopetusta. Esiintymistoiminnan kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Kansalaisopisto

Kevätlukukautena 2023 toteutui lopulta 3.925,8t. Syyslukukausi 2023 on suunniteltu niin, että kansalaisopistossa toteutuisi tavoitteen mukaiset n. 7.000t opetustuntia. Elokuun alussa järjestetty kolmepäiväinen Lapinlahden Musiikkileiri nostaa opetustuntimäärää n. 60 opetustunnilla. Ilmoittautuminen lukuvuoden 2023–2024 kursseille alkoi ennätyksellisen vilkkaana, ja kurssit toteutuvat ennakoitua paremmin ja suurempina, mikä näkyy opetustuntitoteumassa mutta myös opintomaksukertymässä v. 2023.

Taidekadun AIKATAIKA -tapahtuma järjestettiin 1.9. 20:nnettä kertaa, ja se keräsi ennätyksellisen yleisön. Lauantaina 2.9. kansalaisopisto järjesti korkeatasoisen tuulivoima-asiantuntijatilaisuuden yhdessä paikallislehti Matin ja Liisan kanssa.

Yhteydenpitoa opettajiin on jatkettu kesätauon jälkeen normaalin aktiivisesti. Erasmus+ -hankkeen kautta Euroopassa täydennyskoulututtui kesän aikana neljä kansalaisopistomme opettajaa. Opintomaksualennukset ja OPH:n opintosetelialennukset madaltavat kynnystä osallistua kursseille. Kyläkursseille sovitut alemmat minimiosallistujamäärät eivät ole käytössä laajalti. Etäopetusta on tarjolla sopivasti. Osa luennoista välitetään Lapinlahdelle etänä, osa Lapinlahdelta verkkoon. Kyläkurssit vaikuttavat toteutuvan entiseen malliin hyvin.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Kansalaisopisto

Ei suurempia muutoksia toiminnassa.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Ei suurempia muutoksia toiminnassa.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipiste

Kevätlukukaudella 2023 opetuksessa oli 37 musiikin perusopetuksen oppilasta, mikä on tilapäisesti alle kuntasopimustavoitteen 40–45. Toiminnassa oli mukana kuitenkin lisäksi peräti 46 muskarilaista (lisäksi kolme muskarilaista muiden toimipisteiden toiminnassa) ja viisi lasta valmentavassa opetuksessa (alkusoittot ja

soitinkaruselli). Lapinlahden toimipisteellä muskariryhmiä toimii kolme. Näiden lisäksi kaksi ryhmää pyörii päiväkotiki Kōpölässä ja yksi Jussinpihan päiväkodilla. Kevään 2023 oppilasvalintaan ma 29.5. osallistuu 12 lasta.

Perinteisten oppilaskonserttien lisäksi on Lapinlahden kirjastolla pidetty matalan kynnyksen Kello viidentoista musiikillisia makupaloja yhteistyössä kirjaston kanssa. Lapinlahdelta osallistuttiin Pianistien juhliin la 4.2. Siilinjärvellä ja Talvikamariin la 18.2. Kuopiossa. Lasten lauantaisa la 18.3. Lapinlahden toimipiste toimi pääkoordinoijana/-järjestäjänä. Koululaiskonsertteja on pidetty ma 17.4. Viisussa Matin ja Liisan koululla ja Alapitkän koululla.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipiste

Lapinlahden toimipiste muutti helmi–maaliskuussa 2023 vanhoista, Lapinlahden kunnan myymistä opetustiloista Umpikujalta Viisuun Matin ja Liisan koululle. Muutto sujui erinomaisesti. Toimipisteen opettajat ja konservatorion muu väki, Viisun henkilöstö, kunnan teknisen ja siivouspuolen väki suoriutuivat urakasta hienosti. Yhteistyö Viisussa on sujunut hyvin, mutta toki toiminta yhteisissä tiloissa ja yhteistyö rakentuvat ajan myötä entistäkin paremmiksi.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipiste

Kevään 2023 oppilasvalintaan osallistui lopulta 11 lasta (1 luopui), joista viisi valittiin varsinaisiksi oppilaiksi. Elokuussa varalle valituista on nostettu varsinaisiksi oppilaiksi lisäksi kolme. Toimipisteen oppilasmäärä on 43 eli kuntasopimuksen tavoitteessa (40-45). Lapinlahden toimipisteellä Viisulla Matin ja Liisan koululla toimii muskariryhmiä yhteensä viisi. Lisäksi päiväkotiki Kōpölässä toimii kaksi ryhmää. Muskaritoiminta on edelleen vahvassa myötätulessa, mukana on nyt 35 lasta. Lisäksi valmentavassa opetuksessa (Alkusoitot ja Musapaja) on kahdeksan lasta.

Kevätlukukauden 2023 lopun konsertit toteutuivat suunnitellusti. Syyslukukauden 2023 ja osittain myös kevätlukukauden 2024 konsertti- ja muu tarjonta on suunniteltu yhdessä opettajien kanssa.

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Kirjasto

Lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistämiseksi kirjasto järjestää vuosittain kirjastonkäytönopetuksia vähintään kolmelle luokka-asteelle ja kirjavinkkauksia vähintään kahdelle luokka-asteelle, satutunteja järjestetään viikoittain, lapsia kannustetaan lukudiplomien suorittamiseen ja järjestetään lasten- ja nuorten tapahtumia. Asiakkaiden käyttöön tarjotaan monipuolista ja koko ajan uudistuvaa kokoelmaa. Kirjasto tekee sidosryhmäyhteistyötä, muun muassa järjestämällä tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Kirjasto

Kirjavinkkaukset on pidetty kevään aikana kaikille kunnan 3.luokkalaisille ja 8. luokkalaisille. Satutunnit ovat pyörineet säännöllisesti, sekä Varpaisjärven lähikirjastolla, että Lapinlahden pääkirjastolla ja niillä on ollut mukavasti kävijöitä. Koululaiset ovat suorittaneet luku- ja kirjallisuudiplomeja. Yhdessä konservatorion, sekä muiden toimijoiden kanssa järjestetty Lasten Lauantai –tapahtuma keräsi jälleen hyvin yleisöä ja kehuja osallistujilta. Varpaisjärven lähikirjastolla järjestettiin toukokuussa askartelu- ja lorutteluhetki perhepäivähoitajille ja lapsille. Myös lukukoira on vierailut molemmissa kirjastoissa muutaman kerran kevään aikana. Kirjaston kokoelmaa on monipuolistettu lisäämällä valikoimaan lainattavia lumikenkiä, uusia soittimia, sekä kausikortteja.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Kirjasto

Toukokuun aikana pääkirjastolla järjestettiin tapahtumia, kuten Abo Wind Oy:n tuulivoimainfo. Info kiinnosti ihmisiä ja kävijöitä oli nelisenkymmentä. Ympäristöinfo järjestettiin pääkirjastolla 9.5. Varpaisjärven lähikirjastolla järjestettiin

ohjelmaa erityisesti lapsille Toukokaipäivän yhteydessä, lapsille oli loruttelua, kasvomaalausta, sekä kirjaston kummitus. Runokaikatahtuman yhtenä tilaisuutena oli kirjastolla 27.7. Kalevi Puroheimon runonlausuntaa. Kovasti kehuussa tapahtumassa kuulijoita oli kirjastolla 34 kappaletta. Kevään aikana kirjastolla pyörivät säännöllisesti myös Ylä-Savon Nettiverkoston digiopastukset ikäihmisille, sekä musiikkiopiston Musiikilliset makupalat.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Kirjasto

Ei suurempia muutoksia toiminnassa alkuvuoden osalta.

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Muu kulttuuritoimi

Muu kulttuuritoimi tekee tiivistä yhteistyötä ja osallistuu yhteisiin hankkeisiin Ylä-Savon ja Pohjois-Savon kulttuuritoimien kanssa kulttuuripalvelujen kehittämiseksi. Matkailua kehitetään seudullisena yhteistyönä Iisalmi ja tienoot -matkailupalveluverkostossa. Pidetään huolta Varpaisjärven kotiseutumuseon kokoelmista ja kehitetään sen sekä Suomen Asutuseumun toimintaa. Kulttuuritoimi on mukana koordinoimassa ja järjestämässä tapahtumia ja niistä tiedottamista. Lapinlahtea tuodaan esille messuilla ja tapahtumissa sekä eri medioissa. Kulttuuritoimi pyrkii tuomaan esille kulttuurin hyvinvointivaikutuksia ja mahdollistamaan niiden tulemisen osaksi kuntalaisten arkea.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Kirjastonhoitajan perhevapaalle jääminen aiheutti henkilöstömuutoksia ja määräaikaiseen kirjastonhoitajan toimeen rekrytoitiin sijainen.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Muu kulttuuritoimi

Seudullinen yhteistyö Iisalmi ja tienoot -matkailupalveluverkostossa sekä yhteistyössä Kestävää Kasvua Ylä-Savon matkailuun hankkeessa, jossa kulttuurikoordinaattori toimii ohjausryhmän jäsenenä. Osallistuminen Matka 2023 messuille Iisalmi ja tienoot osastolla, jossa esillä matkailuhankkeen ideoimia kuntarajat ylittäviä reittejä Outdooractive-alustassa. Sisällöt valmiina kesään mennessä.

Olvi-säätiön rahoittama retkiveneilyn palvelujen kartoitusprojekti välillä Kuopio-Iisalmi käynnistyy. Selvitystyö on valmis elokuussa, jonka jälkeen reitin toimijat yhteistyössä kuntien kanssa hakevat tukea tarvittaviin investointeihin. Iiden ry hakee lisärahoitusta reitin markkinointisuunnitelman toteuttamiseen säätiöltä.

Toteutettu Lapinlahden kesäpäivä esite matkanjärjestäjille. Lapinlahden Kesä -esitteen sijaan yhteistyötä hiotaan Matti ja Liisa -lehden kanssa, jossa tapahtuma-aukeama sekä palvelut matkailijan näkökulmasta, juttuja ja mielenkiintoisia nostoja.

Lapinlahti juhlii 150-vuotista taivaltaan vuonna 2024. Vuonna 2023 tehdyt alustavat suunnitelmat esitellään perustetuille ohjaus- ja työryhmille, ja hahmotetaan juhluvuoden kokonaisuutta. Yhteistyösopimus mm. Alapitkän Nuorisoseura ry:n kanssa etenee Lapinlahti-näytelmän tiimoilta. Muut sisällöt hahmottuvat kevään-kesän aikana.

Toukokaika (12.5) sekä Aikataika (1.9.) tapahtuman suunnittelua yhteistyössä kansalaisopiston sekä kulttuuritoimijoiden kanssa.

Museoiden kesätyöntekijöiden haastattelu ja valinta, työvuorolistojen suunnittelu sekä näyttelyjen sisältöjen päivittäminen eri lähteisiin. Museot avautuvat kesäkuun puolenvälin jälkeen.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Muu kulttuuritoimi

Päätoiminen, mutta osa-aikainen kulttuurikoordinaattori, Kirsti Tiirikainen jäi lomalle helmikuun puolivälissä. Tehtävään valitun määrä- ja osa-aikaisen (Jarmo Miettinen, työaika 18,25 h, 30.9. saakka) kulttuurikoordinaattorin tehtävässä ehditään hoitaa työnkuvan tärkeimmät ja ajankohtaisimmat kokonaisuudet. Näitä ovat kunnan hoitamat museot, tapahtumat, julkaisut, ilmoitukset sekä suurimpana yksittäisenä tehtävänä Lapinlahti 150-juhlavuoden valmistelut. Kokonaisuudesta luodaan perehdytysmateriaali syyskuun alussa taloon tulevalle päätoimiselle kulttuurikoordinaattorille.

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön ja nuorisotyön henkilöresurssien oikealla mitoituksella tavoitteena tavoittaa alle 29- vuotiaat koulunsa keskeyttäneet ja kouluttamattomat nuoret. Heille mahdollistetaan asianmukaiset jatkopolut koulutukseen ja työelämään monialaisia verkostoja hyödyntäen ohjaten oikea-aikaisten palvelujen piiriin. Etsivän nuorisotyön valtion rahoitusta haettu vuodelle 2023 ja uutta rahoitusta haetaan ajalle 1.9.2023-31.8.2024.

Valpas oppivelvollisuuden suorittamisen ohjaus, valvonta ja kehittämisvastuu operatiivisella tasolla nuorten toisen asteen koulutukseen hakeutumiseksi.

Nuorisofoorumin toiminnan turvaaminen aktiivisena toimijana nuoria koskevassa päätöksenteossa.

Nuorisotila Klubin toiminnan ja sen alueen nuorisotoiminnan turvaaminen riittävällä henkilöstöresurssi määrällä nuorisotoimessa.

Vuodelle 2023 on haettu koulunuorisotyön kehittämishanketta, jonka omarahoitus osuus on noin 5 000 euroa vuodessa.

Vapaaehtoistyön ylläpitäminen aktiivisena toiminnassa koko kunnan alueella Lapinlahden ja Varpaisjärven seurakunnan kanssa yhteistyössä, kehittämällä jalkautuvaan nuorisotyötä mm Wauto –liikkuvan nuorisotyön muodon kautta kolmen kunnan / kaupungin yhteistyönä kunnan omarahoitusosuutena noin 5 000 euroa.

E-pelaamisen toiminnan kehittäminen ja nuorten kasvuntukeminen sekä opastaminen somessa sekä netissä.

Toiminnan suunnittelu vuoden aikana nuorten ja perheiden tarpeet ja toiveet huomioiden leiri- ja retkityössä.

Nuorisotilojen säännöllinen aukiolo suunnitellen aktiivista sisältöä nuorisotalo toimintaan.

Ohjaajien tuki nuorille, jotta he saavat uusia hyviä ja vahvoja kokemuksia mm kerho- ja leiritöiden kautta. Nämä voivat jäädä kokematta nuoren psyykkisten ja/tai henkisten vaikeuksien takia, sekä nuorten rohkeuden puutteesta osallistua muuhun toimintaan esimerkiksi kiusaamisen pelon vuoksi.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Kesäkuun lopussa kulttuuri- ja viestintäkoordinaattorin tehtävään valittiin Maija Parviainen, joka aloittaa tehtävässään 1.9.2023. Määrä- ja osa-aikainen kulttuurikoordinaattori Jarmo Miettinen jatkaa tehtävässään syyskuun loppuun saakka perehdyttämällä uuden henkilön tehtävään. Kirsti Tiirikainen eläköityy 1.9.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Muu kulttuuritoimi

Toukokuun tapahtuma toteutettiin Varpaisjärvellä 12.5. ja Väärninsaaren kesäkauden avajaiset 17.6. Lapinlahdella. Molemmissa tapahtumissa kävijöitä oli useampia satoja ja ne tehtiin yhteistyössä Iisalmi ja tienoot -verkoston kanssa. Kesän tapahtuma-, kulttuuri- ja matkailupalveluja markkinoitiin yhteisesti Matti ja Liisa -lehden kanssa toteutetussa Kesälehdessä. Lehti jaettiin joka talouteen ja se oli saatavana myös useammassa jakelupisteessä kunnan alueella. Lehteä markkinoitiin somessa sekä medianäytöissä.

Asutuseumio (15.6.–13.8.) sekä Pappilan Kivinaavetta (15.6.–5.8.) ja Varpaisjärven kotiseutumuseo (27.6.–30.7.)

keräsivät kävijöitä aikaisempien vuosien tahtiin.

Hanketyöntekijän avulla toteutettiin suunnitelma Varpaisjärven kotiseutumuseon kokoelmapoliittisesta ohjelmasta, jossa määritellään kokoelman hoitotoimenpiteet sekä linjataan museon tallennusperiaatteet.

Matkailun kehittämis- ja markkinointiverkosto Iisalmi ja tienoot toteutti seudun sisältöjen markkinointia toimintasuunnitelman mukaisesti sovituille kohderyhmille. Kesän aikana Lastu liittyi mukaan tienoot toimintaan. Tällä hetkellä Lapinlahdelta on mukana kuusi toimijaa. Kestävää Kehitystä Ylä-Savon matkailuun hankkeen avulla toteutettiin Outdooractive-alustaan seitsemän Ylä-Savon kulttuurireittiä, joista kolme kulkee Lapinlahden kautta. Hanke mahdollisti myös nykyaikaisen Taidekatu -mobiiliopastuksen toteuttamisen. Kuopio-Iisalmi veneilyreitit kartoitustyö eteni lisäämällä reitin palvelut veneilijöiden käyttämälle VeneilySaimaa.com sivustolle sekä lapinlahti.fi/matkailu sivulle.

Lapinlahden kunnan nettisivujen päivitystyö toteutettiin lapinlahti.fi/matkailu -sivun, lapinlahti.fi/tapahtumat -sivun sekä lapinlahti.fi/150-sivun osalta. Tiedot siirrettiin vanhasta rakenteesta uuteen ja päivitettiin kompaktiksi kokonaisuudeksi. Kesän aikana päivitettiin myös Iisalmi ja tienoot matkailualueen kunnat -sivu Lapinlahden kunnan osalta.

Lapinlahti 150 juhluvuoden valmistelut etenivät touko-kesäkuussa järjestetyllä kuntalaiskyselyllä ja sen jälkeen yhdistyksille sekä työryhmille avatulla juhluvuoden avustushaulla, joka päättyi 31.8.2023.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Nuorisotyö

Nuorisotilat Lapari ja Klubi ovat olleet auki säännöllisesti. Vakinaisen ohjaajan työloma vaikutti niin, että toimintaa jouduttiin supistamaan mm. Saapas -toiminnasta, leireistä ja ryhmä toiminnasta. Koulunuorisotyö aloitettiin rahoitus hakemuksen mukaisesti. Koulunuorisotyöntekijä aloitti helmikuun alussa yläkouluilla. Hän on Matin ja Liisan koulun koululla kolme päivää viikossa ja kaksi päivää viikossa Varpaisjärven koululla. Etsivä nuorisotyö on toteutunut suunnitellusti. Valpas -toiminta on toteutunut suunnitellusti.

Lapinlahden nuorisovaltuustosta valittiin kaksi nuorta nuorten maakuntavaltuustoon.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Nuorisotyö

Nuorten liikuntavuorot eivät tuottaneet tulosta kesä- / heinäkuussa ja osallistujia ei ollut lainkaan. Liikuntavuorosta kuitenkin tiedotettu, niin kesän liikuntakalenterissa kuin sosiaalisen median kanavissakin. (Nuorisotyö, liikuntatoimi, perhekeskus).

Peliryhmässä kohdataan lähes jokainen kerta maksimi määrä nuoria (4-5kpl). Aktiivisesti pelaavista nuorista koottu ryhmä kokoontunut säännöllisesti 1 kerran viikossa nuorisotila Laparilla. Päiväleireillä osallistujia oli kohtuullisesti. Kaikkiin toimintoihin olisi mahtunut mukaan lisää nuoria.

Nuortenilloissa kesällä kohdattiin kohtuullisesti nuoria. Varpaisjärven päässä nuortenillat toimivat hyvin myös kesällä. Lapinlahdella nuortenillat eivät toimi niin hyvin kesäaikaan kuin normaalisti syys- ja kevätkaudella.

Jalkautuva nuorisotyö kohtaa nuoria kesän aikana kohtuullisen hyvin. Toiminnan vakiintuessa voi nuoria kohdata enemmänkin, kun jalkautuminen on aikataulutettua ja hyvin informoitua (säännöllinen paikka/aika). Tiedotettu sosiaalisen median kanavissa nuorisotyö/srk nuorisotyö).

Nuorisotyön kesätoiminnan kehittäminen tulevaisuudessa.

Rippikouluvierailuilla on täydellinen paikka kohdata nuoria juuri kesälomien alettua. Alkukesän ripareilla mahdollisuus mainostaa kesän toimintoja ja kerätä toiveita tulevaan. Kesän lopun leirillä panostetaan toiveiden keräämiseen ja kuulumisten vaihtoon.

Jalkautuvassa nuorisotyössä toiminnan kehittyessä mahdollisuus kohdata vielä enemmän nuoria siellä missä nuoret ovat kesäaikaan. Kohtaamisia nuorten suosimilla paikoilla kesäaikaan urheilupaikat, koulun pihat, puistot, rannat, tapahtumat ja torit. Liikunnallinen puoli voidaan yhdistää jalkautuvaan työhön siten että nuorisohjaajilla on mukana eri pelivälineitä mm. sublaudat, sulkapallo, katusähly välineistö jne. Nuoret osallistuvat liikuntaa paljon paremmin, kun he voivat itse valita siinä hetkessä mitä haluavat tehdä ja missä. Lan -tapahtumana nuoret pitävät mieluummin yön yli

tapahtumista, jossa saa aikaa pelata kavereiden kanssa yhdessä. Tämä vahvistaa nuorten sosiaalisuutta ja ehkäisee sosiaalista syrjäytymistä.

Nuortenillat toimivat Varpaisjärven kylällä kesäisin lähes yhtä hyvin kuin syys- ja kevät aikaan. Lapinlahdella toimintaan ei välttämättä kannata panostaa vaan tässä tulee huomioida jalkautuva työ sinne missä nuoret on kesäaikaan edistään nuorten liikunta mahdollisuuksia.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Nuorisotyö

Nuorisotyössä vakituisen ohjaajan työloma ja maaliskuun lopussa irtisanoutuminen vaikutti toimintaan niin, että toimintoja jouduttiin supistamaan osittain. Klubin alueen vastuuohjaajan paikka aukaistaan hakuun, kun saamme päätöksen kunnanhallitukselta, nostetaanko toimi viidestäkymmenestä prosentista sataan prosenttiin. Uusi koulunuorisotyöntekijä aloitti yläkouluilla.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Nuorisotoimen 50 % työntekijän toimi nostettiin 100 % kunnanhallituksen päätöksellä 8/23. Uusi nuorisohjaaja valittiin elokuussa ja Laparin vastuuohjaajana aloittaa 1.9.2023 Wilma Dunder. Nuorisotoimen tilat ja toiminnot saadaan palautettua normaalille tasolle syksyn 2023 aikana.

Wauto -toiminta ei käynnistynyt kolmen kunnan yhteisenä työntekijä muutosten vuoksi. Tämän pystymme kuitenkin toteuttamaan omana toimintana jalkautuvalla työotteella mm. kesäaikaan. Toiminta voidaan toteuttaa henkilöstön omilla autoilla tai sitten vuokraamalla pakettiauto kesä-/heinäkuuksi, jolloin liikuntavälineiden kuljetus mukana on laajempaa ja monipuolisempaa. Ympäristökunnissa luontokylillä vuokrapakettiauto on ollut käytössä kesäaikaan ja siitä heillä on todella hyvää kokemusta (Siilinjärvi, Kiuruvesi, Kuopion luontokylät). Tämä on kuitenkin budjettikysymys ja arviolta kustannusvaikutus olisi 2000–3000 euroa.

Varhaiskasvatus

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Varhaiskasvatusta järjestetään perhepäivähoitona tai päiväkotitoimintana kunnan itsensä järjestämänä: perhepäivähoitajia on 17, kaksi ryhmäperhepäiväkotia ja kuusi päiväkotia. Lisäksi kunta hankkii varhaiskasvatuspalveluja yksityisiltä palvelujen tuottajilta: yksityistä perhepäivähoitoa tuetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella ja harkinnanvaraisella yksityisen hoidon tuen kuntalisällä. Yksityisen palvelujen tuottajia on kolme yksityistä perhepäivähoitajaa ja kaksi yksityistä ryhmäperhepäiväkotia. Tavoitteena on, että perhepäivähoito- ja päiväkotipaikkojen saatavuus vastaa lapsiperheiden tarpeita alueellisesti, laadullisesti ja määrällisesti.

Lapsen tukea vahvistava muutos varhaiskasvatustalouteen tuli voimaan 1.8.2022: muutoksessa määriteltiin lapsen kolmitasoinen tuki. Lasten yleisen tuen tukipalveluista, tehostetusta ja erityisestä tuesta tehdään hallinnollinen päätös. Tuen lainmukainen toteuttaminen voi tarkoittaa lisähenkilöstön palkkaamista tai määräaikaista ryhmäkoon pienennystä niissä lapsiryhmissä, joissa on esim. useita tuen tarpeen lapsia. Tuki toteutetaan aina osana varhaiskasvatuksen toimintaa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä pienenee, mutta varhaiskasvatuksen kysyntää on kuitenkin vaikea ennustaa luotettavasti, koska vaihtelua kysyntään tuo työllisyystilanne, opiskelumahdollisuudet ja lapsiperheiden muuttoliike. Lisäksi asiakasmaksujen alentamisen tavoitteena on nostaa lasten varhaiskasvatuksen osallistumisastetta. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät, koska lasten määrä vähenee ja jo päätetyt asiakasmaksulain muutokset vaikuttavat pienentävästi maksutuloihin.

Talousarviossa ei ole huomioitu muutoksia, joista ei ole tehty valtion tasolla päätöksiä talousarviovalmisteluun mennessä.

Varhaiskasvatuksessa on painopistealueina vuonna 2023 liikunnalliset ja toiminnalliset menetelmät, lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen ja toiminnan säännöllinen arviointi.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Varhaiskasvatuspaikat on pystytty järjestämään perheiden tarpeiden mukaan laadullisesti ja määrällisesti: alueellisesti tämä ei ole täysin onnistunut. Tuen tasot varhaiskasvatuksessa -hanke alkoi 2.1.2023 ja kestää 31.12.2023 asti. Hankkeeseen on saatu rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä: erityisavustuksen käyttötarkoituksena on varhaiskasvatustien uudistamisen edistäminen vuosina 2022-2023. Hankkeessa työskentelee hanketyöntekijä. Liikkuva varhaiskasvatus - hanke jatkuu kolmatta vuotta: maaliskuussa otettiin käyttöön koko varhaiskasvatuksessa yhteinen motoristen taitojen havainnointi- työkalu. 1.3.2023 alkoi yhteinen Valssi-hanke Siilinjärven varhaiskasvatuksen kanssa: hankkeeseen on saatu rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä, ja hankkeessa aloitti kaksi hanketyöntekijää 1.3.2023. Hankkeen tarkoituksena on arviointijärjestelmä Valssin käyttöönoton tukeminen varhaiskasvatuksessa.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Hankkeet etenevät suunnitelman mukaan. Tuen tasot- hankkeen hanketyöntekijän avulla on aloitettu toiminnallinen tasa- arvo ja yhdenvertaisuussuunnittelu varhaiskasvatuksessa. Liikkuva varhaiskasvatus –hankkeessa on pidetty Varhaiskasvatuksen Valio-areena päivä 25.5.2023, työhyvinvointi-iltoja ja liikuntavastaavat ovat kokoontuneet kerran. Valssi-hanke on käynnistynyt ja Valssi-varhaiskasvatuksen kansallinen laadunarviointijärjestelmä on avattu varhaiskasvatuksen järjestäjille ja järjestelmän käyttökoulutukset on aloitettu.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain muutos (1365/2022) tuli voimaan 1.3.2023. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennetaan korottamalla maksujen perusteena olevia tuloeroja 33%. Maalis- ja huhtikuun asiakasmaksujen tulokertymän perusteella vuoden 2023 varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät vuoteen 2022 verrattuna n. 100 000 €.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi alkoi 1.8.2023: perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt eli perhepäivähoitajia on 15. Nerkoon päiväkodissa ei ole enää esiopetusryhmää, vaan esiopetus järjestetään koulun puolella oppilasmäärän vähenemisen takia. Muksulan päiväkodin korvaavien tilojen remontointi Teknologia-talolla on aloitettu.

Tukipalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Tukipalveluiden osalta merkittävä muutos on oppilashuollon palveluiden siirtyminen Hyvinvointialueen alaisuuteen. Hallinnossa uudet virkajärjestelyt astuvat voimaan 1.1.2023.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Sivistysjohtajana ja lukion rehtorin yhdistelmävirassa on aloittanut Sinikka Kervinen 7.2.2023. Koulutussuunnittelijan tehtävää ei täytetty sellaisenaan, vaan tehtävät jaettiin sisäisesti. Koulutussuunnittelijan virkanimike muutettiin hallintosihteeriksi helmikuussa. Hallintosihteerin tehtävää hoitaa Merja Korhonen. Palvelusihteerin tehtäväkuvaa muutettiin niin, että tämä vastaa varhaiskasvatukseen liittyvistä tehtävistä. Palvelusihteerin tehtävässä aloitti Anniina Tikkanen 9.1.2023.

Sivistysosaston hankkeista valtaosa on jatkunut vuodelta 2023 ja useimpaan niistä on haettu ja saatu uutta rahoitusta. Uutena hankkeena vuoden alusta on aloittanut Aktiivisuutta yläkouluun (AVI:n rahoitus).

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Hankkeet etenevät suunnitellusti.

Opiskeluhoitopalvelut ovat hyvinvointialueen järjestettävänä. Terveystieteiden ja kuraattoripalvelut ovat olleet riittävät, mutta koulupsykologeja ei ole hyvinvointialue pystynyt järjestämään riittävästi.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Henkilöstömuutokset ja tehtäväkuvien uudelleenjärjestelyt.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Ei suurempia muutoksia toiminnassa tarkastelujakson aikana.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
IDEA- JA KOKEILU-KULTTUURIN RAKENTAMINEN	- Rakennamme käytännöllisen mallin kriteereineen, joka kytketään osaksi strategian viestintää ja suunnataan ideointia strategiaan tavoitteisiin - Kehityskeskustelut uissa ja henkilöstöpalaverissa kannustetaan ideoihin ja kokeiluihin - Otetaan käyttöön ideaboksi - Palkitaan parhaat ideat /herätteet vuoden lopussa - Lisäämme ideat ja kokeilut jorjyn ja henkilöstöpalaverien asialistalle - Sovimme keneltä pitää pyytää lupa ideoiden toteuttamiseen	Malli ideoiden ja kokeilujen määrä palautteiden määrä käytetyt eurot	sivistysjohtaja rehtorit	Läpikäyty henkilökunnan kanssa strategia ja osallistettu jalkauttamisen koulutuksiin ja asioiden ideointiin yksiköissä. Nuorisotyössä oma kanava ideoille, jotka käsitellään kuukausittain tiimeissä.	Opettajahuoneessa ideointitaulu, johon ehdotuksia sekä näkyvyydestä vitostien varrella että uusista ulkokoulutuokioista.

	Kuntalaisten palautteet (kuntalaisaloite) toteutetaan osallistavan budjetoinnin kautta				
KEHITÄMME KUNTAA EKOLOGISESTI KESTÄVÄLLÄ TAVALLA - Otamme päätöksenteossamme huomioon ympäristövaikutukset - Toteutamme ja seuraamme Ilmastosuunnitelmaa 2021 – 2035	- Päätöksen teossa arvioidaan ympäristövaikutukset - Osavuosisikatsauksen ilmastosuunnitelma yhtenä kohtana, avataan mitä tehty tai ei ole tehty	arviointien määrä		Vihreä lippu -toimintaa kouluilla. Nuorisotyössä nuorisotiloilla lajittelukorit ja niissä ohjeistus mitä mihinkin laitetaan. Ohjaajat vievät kierrätys materiaalit kierrätyspisteisiin, jos niihin ei ole omaa laatikkoa roskakatoksissa. Leireillä huomioimme myös kierrätyksen samaan tapaan.	Kirjaston kirjojen ja lehtien muovitusta on vähennetty minimiin. Kansalaisopisto järjesti 2.9. korkeatasoisen tuulivoima-asiantuntijatilaisuuden yhdessä paikallislehti Matin ja Liisan kanssa.
L APINLAHDEN TUNNETTUUDEN LISÄÄMINEN - Teemme Lapinlahtea tunnetuksi keskittymällä viestinnässä strategisiin kärkitavoitteisiin - Vahvistamme Lapinlahden kunnan mainetta hyvänä työnantajana (tavoitteena	- Laaditaan viestintästrategia kärkiviesteeseen - Uudistetaan kunnan www-sivut - Panostetaan rekrytointi-ilmoituksiin (positiivinen työnantajakuva) ja perehdytykseen	onnistuneiden rekrytointien määrä	Lukion rehtori sivistysjohtaja /rehtorit	Kunnan kotisivujen uudistustyössä sivistysosasto mukana. Nuorisotyössä käytössä aktiivisesti somekanavia TikTok, Facebook, Instagram. Niihin tuotamme materiaalia ilolla, tiedolla ja taidolla, tuoden esille Lapinlahtea kehittyvänä ja innostavana kuntana. Iloista ilmettä ja hengen luontia mm Ice-Marathonin	Rekrytointien myötä kouluissa aloittanut 1.8.2023 useita kelpoisia henkilöitä Lapinlahden kunnan ulkopuolelta. Uuden henkilöstön perehdytys Intron avulla.

varmistaa parhaiden osaajien rekrytointi)				tapahtumassa ja koululaisten maakuntaviestissä. Haussa olleisiin avoimiin tehtäviin ja virkoihin on pääsääntöisesti saatu kelpoiset henkilöt. Erityisopetuksen kelpoisista henkilöistä on pulaa. Lapinlahti esillä kansainvälisillä Matka 2023 messuilla lisämi ja tienoot verkoston mukana tuotteina seutuhankkeen toteuttamat kulttuurireitit Ylä-Savossa Kouluilla, kansalaisopistolla ja kirjastolla aktiivisessa käytössä some-kanavat.	Yksiköiden instagram -julkaisuissa käytetään omien merkintöjen lisäksi yhdessä sovittuja hästägejä, mm. #lapinlahdenkunta. Kirjastonhoitajan perhevapaan sijainen aloittanut 4.9., perehdytys Introa apuna käyttäen. Kansalaisopistolla käytössä aktiivisesti somekanavat Facebook ja Instagram. Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipisteellä käytössä Facebook. Lapinlahden suurin yleisö tapahtuma, Taidekadun AIKATAIKA, järjestettiin kansalaisopiston koordinoimana perjantaina 1.9. 20:nnettä kertaa, ja se keräsi ennätysellisen yleisön.
---	--	--	--	--	---

Palvelemme intohimoisesti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
PALVELUKETJUMME OVAT SUJUVIA JA TEHOKKAITA - Henkilöstömme tekee merkityksellistä ja arvoa tuottavaa työtä - Palveluketjumme ovat selkeästi	- Kuvaamme palvelut ja niiden kehittämisen mallin - Tuotamme talousarvioon yhteismitalliset palvelukuvaukset (kysymykset, joihin vastataan: kenelle ja miten, toimintaympäristön muutos ja palvelutarve)	Koulujen itsearviointikyselyt: luokat 3,5 ja 8. Perusopetuksen suorittamisen aste /ikäluokka. Lukion opiskelijakysely	sivistysjohtaja koulutoimisto lukion rehtori	Alapitkän koululla jatkuva itsearviointivihko käytössä, jota täytetään kerran viikkoon. Tämän vuoden teemana Hyvinvointi. Nuorisotyössä seurataan tiimeissä kuukausittain toimintaa ja sen toteutumista. Pysymme aktiivisesti nuorten kulttuurissa mukana ja tiedotamme siitä myös	Keväällä 2023 100% koulujen 9. luokan perusopetuksen oppilaista sai päättötodistuksen. Opiskeluhooltohenkilöstö (hyvinvointialue) on tiiviisti

kuvattuja ja niiden palvelutasot määritelty • Kehitämme palveluitamme ennakoivasti palautteen, ideoiden ja kokeilujen avulla • Henkilöstömme osaa toimia uudistettujen palveluketjujen mukaisesti • Viestimme selkeästi ja ennakoivasti palveluistamme • Toimintatapamme ovat ajanmukaisia	• Määritetään palveluiden vasteajat • Kuvaamme yhdyspinnan hyvinvointialueeseen • Päivitämme kunnan nettisivuille palvelut asiakaslähtöisesti • Viestimme kuntalaisille vuoden vaihteessa selkeästi palveluiden muutoksen yhdessä hyvinvointialueen kanssa • Välittämme kuntalaisille hyvinvointialueen viestiä	Varhaiskasvatuksen asiakaspalaute	varhaiskasvatuspäällikkö	kuntalaisia. Arvioimme työmme laatua ja toteutumista asiakaspalautteiden perusteella, joita keräämme aktiivisesti Webropol kyselyin eri toiminnoissa Peda netin –sivusto päivitetty. Lukiossa abiturienttien kysely toteutettu tammikuussa.	mukana koulun arjessa ja tarvittavissa työryhmissä. Pedanetin päivitys Matin ja Liisan koulussa valmistellaan uusia pedanet-sivuja.
HENKILÖSTÖMME VOI HYVIN JA KOKEE TYÖNSÄ MERKITYKSELLISEKSI • Johtamisemme on osallistavaa ja kannustavaa • Toimintamme on asiakaskeskeistä, joustavaa sekä aloitteellista • Henkilöstömme osaaminen on ajan tasalla ja jokaisella	• Laadimme henkilöstöstrategian ja henkilöstösuunnitelman (sisältää henkilöstön osaamisen kehittämisen • Toteutamme hyvinvointikyselyn ja henkilöstötilinpäätöksen johtopäätösten mukaisia toimenpiteitä • Toteutamme koulutussuunnitelmaa • Strategian toimeenpano pitää sisällään henkilöstön kanssa käydyt keskustelut,	Työhyvinvointikysely Kansalaisopiston vuosittainen sähköinen opettajapalautekysely Sairaspoissaolot Koulutuksiin osallistumisprosentti	sivistysjohtaja kansalaisopiston rehtori sivistysjohtaja sivistysjohtaja/esihenkilöt	Vuoden 2022 työhyvinvointikyselyä käyty läpi johtoryhmässä ja suunniteltu toimenpiteet vuodelle 2023. Osassa yksiköissä tuloksia jo käsitelty. Nuorisotyössä ideoimme yhdessä toimintaamme. Henkilöstö osallistuu aktiivisesti verkossa koulutuksiin sekä tarvittaessa haemme lupaa hyvinvointijaostolta isompiin koulutuskokonaisuuksiin.	Yhteiset tuokiot myös työajan ulkopuolella. Kehityskeskustelut kävellen samaan suuntaan.

on selkeä rooli strategian toteuttamisessa • Urapolun suunnittelu on osa kehityskeskusteluj a	joissa tavoitteena yhteinen linja mitä strategialla tavoitellaan ja mikä on jokaisen rooli strategian toteutuksessa • Kehityskeskusteluihin ja henkilöstöstrategiaan otetaan mukaan urapolkujen suunnittelu • Kunnan tunnettuuden parantuminen parantaa kunnan työnantajakuva haluttuna työnantajana			Kansalaisopiston sähköinen opettajakyselypalaute on ollut erittäin hyvää.	Kirjaston henkilökunta on osallistunut aktiivisesti koulutuksiin.
PALVELUMME HOUKUTTELEVAT LAPSIPERHEITÄ • Edistämme perhemyönteisyyttä teoilla ja päätöksillä, jotka saavat perheet pysymään ja muuttamaan Lapinlahdelle • Otamme päätöksenteossamme huomioon lapsivaikutukset sekä lapsi- ja perheneuvoston suositukset	• Perustamme lapsi- ja perheneuvoston, uusi vaikuttamiselin • Otetaan lapsivaikutusten arviointi käyttöön Järjestetään koulutus viranhaltijoille ja valtuutetuille, jossa kirkastetaan tavoite	Kuntaan muuttavien lapsiperheiden määrä	sivistysjohtaja	Sivistyslautakunta on nimennyt kunnanhallituksen toimeenpanemana lapsi- ja perheneuvoston. Nuorisotyön lähtökohta on tuoda esiin Lapinlahden kunta lapsi- ja nuoriso ystävällisenä kuntana kaikessa toiminnassa. Tässä hyödynnämme somea aktiivisesti, jotta saamme kunnalle positiivista ilmettä lapsista ja nuorista ja heidän perheistään välittävänä kuntana. Nuoriso-ohjaajan vastuuseen kuuluu nuorisovaltuuston ohjaus ja nuoriso maakuntavaltuustoon valittujen nuorten tukeminen.	Kirjasto järjestää paljon toimintaa lapsille, muun muassa satutunteja, lukukoiran vierailuja, sekä tapahtumia. Lapsi- ja perheneuvosto kokoontui ensimmäistä kertaa 31.5.2023.

Teemme hyvinvointia edistävää yhteistyötä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
TUEMME KUNTALAISTEN HYVINVOINTIA ENNALTA-EHKÄISEVÄSTI - Hyvinvointipalvelumme ovat kuntalaisten toiveista ja tarpeista lähteviä huomioiden kuntatalouden mahdollisuudet - Tiivis yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa edistää ennakoivaa hyvinvointityötä - Tuotamme iloa ja hyvinvointia kuntalaisille vapaaehtoistoimijoiden ja muiden kumppanien kanssa - Kunnan avustuskokonaisuus sisältää taloudellisen kannusteen talkootyön tekemiseen - Kuntalaiset osallistuvat entistä aktiivisemmin	Hyvinvointipalvelujen määrittely - Määrittelemme mitä hyvinvointipalvelut Lapinlahden kunnassa tarkoittavat Lapset puheeksi – menetelmän käyttöönotto - Kouluterveydenhuolto Osallistava budjetointi osaksi hyvinvoinnin kehittämistä – Otamme osallistavan budjetoinnin osaksi hyvinvoinnin kehittämistä – Päivitetään avustuskriteerit – Otamme hyvinvointialueen yhteistyöhön mukaan – Teemme palveluiden tarvearvioinnin ja linkitämme siihen 3-sektorin palvelut	Kansalaisopiston vuosittainen sähköinen opiskelijapalautekysely Asiakaskysely kirjastopalveluista Toiminnan aloitus TEA-viisari Kouluterveyskysely	Kansalaisopiston rehtori Kirjastotoimenjohtaja valtuusto	Kansalaisopiston sähköinen kurssikyselypalaute on ollut erittäin hyvää. Kirjaston asiakaskysely toteutettiin helmikuun aikana. Vastauksia saatiin 98 kpl. Helmi-huhtikuussa toteutettu kouluterveyskysely kaikilla kouluilla. Osallistuttu THL:n, Karvin ja Kiva koulu -kyselyihin. Nuorisotyössä kysymme aktiivisesti Webropol kyselyin toiminnasta palautetta sekä kehitysideoita kuntalaisilta. Nuorisotyössä yllä pidetään Saapas -vapaaehtoistyötä ja kannustetaan kuntalaisia osallistumaan vapaaehtoistoimintaan.	Lapinlahden suurin yleisötapahtuma, Taidekadun AIKATAIKA, järjestettiin kansalaisopiston koordinoimana perjantaina 1.9. 20:nnettä kertaa, ja se keräsi ennätysellisen yleisön.

yhteisönsä sekä viihtyisän ja turvallisen kasvu- ja elinympäristön kehittämiseen Yhdistys- ja seurayhteistyö sekä monipuoliset harrastusmahdollisuudet innostavat kuntalaisia liikkumaan enemmän					
--	--	--	--	--	--

Olemme yritysten kanssa samalla puolella

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
YRITTÄJÄVERKOSTO TUOTTAAYHTEISTYÖMALLEJA JA HYÖTYÄ YRITTÄJILLE Haemme yhteistyömallieja elinkeinosektorin sidosryhmien kanssa uusien yritystoiminnan mahdollisuuksien löytämiseksi	- Otamme käyttöön paikallisen hankintaohjeistuksen - Päivitämme päätösten yritysvaikutusten arvioinnin - Säännöllinen ja jatkuva foorumi yrittäjyyteen liittyvissä asioissa ja yrittäjien sisäinen fb-ryhmä - Hankimme infotaulun 5-tien varrelle, jossa näkyy yrittäjien mainokset (yritykset osallistuvat kustannuksiin, laadimme yhteiset pelisäännöt, ELY mukana)			Etsivä nuorisotyö tekee aktiivisesti työtä nuorten koulutuksen ja työllistymisen eteen. Vahvana yhteistyökumppanina on eri alueen yritykset nuorten työllistymistä- ja koulutusta edistämässä.	Vuodelle 2023 suunnitellut investoinnit toteutumassa annettujen ohjeiden perusteella.

• Pyrimme madaltamaan kynnystä, jotta alueen yritykset löytäisivät saatavilla olevat kehittämisen tukimuodot laajemmassa määrin, ja saisivat uusia menestymisen eväitä • Kunta saa tiiviin ja avoimen vuoropuhelun kautta palautetta ja ideoita, kuinka helpottaa yrittämistä					
YRITYSTEN TYÖVOIMAN SAATAVUUS HELPOTTUU • Tarjoamme asuntoja yritysten työntekijöille Tuemme yrityksiä tarvittaessa rekrykoulutuksilla					

YRITYSTEN MÄÄRÄ KASVAA					
INFRASTRUKTUURIN VASTAAN YRITYSTEN TARPEITA	- Tietoliikenneverkostomme on nopea - Meillä on yritystoimintaan sopivia tontteja ja toimitiloja - Lupakäytäntömme ovat ketteriä ja notkeita - Arvioimme yritysvaikutukset päätöksenteossa				

Taloutemme on tasapainossa ja vakaalla pohjalla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
TULOMME JA MENOMME OVAT TASAPAINOSSA - Palvelumme ovat kustannustehokkaita - Investointimme ovat suunnitelmallisia ja kestäviä - Hallitsemme omaisuuttamme ennakkoivasti, suunnitelmallisesti ja	- Palveluverkoston tarkastelu - hlömäärä ja osaaminen tarpeiden mukaan - Ostopalveluiden käyttö tarvittaessa - Tunnistetaan tuleva palvelutarve - Tehostaan tilankäyttöä - Huomioidaan käyttö- ja ylläpitokulut investointeja suunniteltaessa	Kansalaisopiston vuosittainen sähköinen luottamushenkilöpalautekysely	Kansalaisopiston rehtori	Nuorisotoimissa seurataan tiimeissä budjetin toteutumista. Näin henkilöstö pysyy myös ajan tasalla siitä, miten rahaa on käytetty ja mihin sitä voidaan vielä käyttää. Nuorisotoimi päivittää aktiivisesti hankintoja ja hankintojen tarvetta tiimissä taulukko pohjalla. Haemme ja etsimme rahoitusmahdollisuuksia toiminnan toteuttamiseen mm AVI:ltä Kansalaisopiston sähköinen luottamushenkilökyselypalaute on ollut myönteistä. Palveluverkoston tarkastelu annettu sivistysjohtajan	Kirjasto seuraa budjetin toteutumista säännöllisesti. Toiminnan kehittämiseen haetaan mahdollisuuksien mukaan hankerahoituksia mm. AVI:lta.

kustannustar kasti • Pidämme veroprosentit ja taksat kohtuullisen • Kunnan taseessa on ylijäämää, kuntakonsern in tulos on positiivinen joka vuosi • Lainakanta käännetään laskuun				tehtäväksi vuoteen 2025 mennessä. Opettajien rekrytointien suunnittelussa huomioitu koulujen muuttuvat tuntimäärät ja palveluverkkoselvitys.	
---	--	--	--	--	--

Tekninen osasto

TEKNISEN OSASTON TALOUSARVION TOTEUTUMA 31.8.2023 JA TILNPÄÄTÖSENNUSTE (1 000 €)

	Ta 2023	Toteuma € 31.8.2023	Toteutuma % 31.8.2023	TPE 31.12.2023	Poikkeama €
Toimintatulot	4 053	2651	65,41	4053	-
Toimintamenot	- 5 649	- 3861	68,35	-5 739	-90
Toimintakate	- 1 596	-1210	75,81	-1 686	-90

Toimintasuunnitelma tekniset palvelut ja ympäristöpalvelut

Teknisten palveluiden ja ympäristöpalveluiden tulosalueiden ja – yksiköiden toiminta on järjestetty ja johdettu tarkoituksenmukaisesti ja valtuuston määrittämien ohjeiden mukaisesti siten, että kuntalaisille ja hallintokunnille pystytään tuottamaan kaikki tekniset palvelut asianmukaisesti.

Teknisten palveluiden tulosyksiköitä ovat tekninen toimi, liikuntaväylät ja yleiset alueet, kiinteistökeskus ja liikuntalaitos.

Ympäristöpalveluiden tulosyksiköitä ovat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, ja ympäristöpalveluiden yhteiset toiminnot sekä VSS-toimi.

Tekninen toimi

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Teknisten palveluiden ja ympäristöpalveluiden tulosalueiden ja – yksiköiden toiminta on järjestetty ja johdettu tarkoituksenmukaisesti ja valtuuston määrittämien ohjeiden mukaisesti siten, että kuntalaisille ja hallintokunnille pystytään tuottamaan kaikki tekniset palvelut asianmukaisesti.

Tekninen toimi on teknisen osaston ohjaava osa ja kokoa yhteensä erilaiset teknisen- ja ympäristöpalvelujen toiminnot. Liikenneväylät ja yleiset alueet tulosyksikkö huolehtii katujen, teiden sekä puistojen ja muiden yleisten alueiden kesä- ja talvikunnossapidosta sekä kunnalle kuuluvista yksityistieasioista. Kiinteistökeskus tulosyksikön vastuulle kuuluu kunnan omistamien kiinteistöjen hoito ja kunnossapito. Lisäksi kiinteistökeskus huolehtii useista erilaisista kunnan omistamien tytäryhtiöiden, Kaskihovi Oy:n ja Viitostien Ykköstilat Oy:n kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon liittyvistä asioista. Liikuntatoimi huolehtii kuntalaisten liikuntapalveluiden tuottamisesta.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Teknisen toimen toiminta on ollut talousarvion mukaista

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Vakituista maanmittausinsinööriä ei ole palkattu, ensin pätevien puutteesta ja myöhemmin talouden tasapainottamisen takia. Näkyy jaettuna työkuormana ja osittain tekemättömänä työnä teknisellä osastolla.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Liikenneväylät ja yleiset alueet vastaa liikenneväylien kunnossapidosta tarkoituksenaan luoda edellytykset turvalliselle ja sujuvalle liikkumiselle vuodenaikasta tai liikkumismuodosta riippumatta. Vastuualueeseen kuuluu myös yleisien alueiden, puistojen, leikkikenttien ja uimarantojen turvallisuudesta ja viihtyisyydestä huolehtiminen välineiden riittävän ylläpidon sekä vihertöiden avulla.

Liikenneväylät – ja yleiset alueet tulosyksikkö pitää sisällään olemassa olevien katujen, leikkipuistojen, puistojen, puistometsien, uimarantojen, sekä maa- ja metsätilojen ylläpidon sekä vastualueen ja osaltaan liikuntatoimen

uudishankkeiden ja saneerausten valmistelujen ja toteutuksen. Lisäksi tulosityksikkö hoitaa yksityisteiden avustamisasiat

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Liikenneväylien talvikunnossapito hoitui suunnitellun kunnossapitotason mukaisesti, mutta kesäkunnossapidossa on pystytty pitämään yllä vain vähimmäistaso. Esimerkiksi reunapalteiden poistoa, ojien perkausta, soritusta, lanausta ja vähemmän kiireellisiä asfaltinpaikkauksia on siirretty. Katujen perusparannuskohteita on toteutettu investointiohjelman mukaisesti. Tehtaantien perusparannus ja Tallisentien asfaltointi on valmistunut. Pienempinä investointikohteina on toteutettu Sähkötiellä routavaurioiden korjaus, sekä Haminamäen ensilumenladun pysäköintialueen saneeraus. Käynnissä ovat Kukkurantien ja Rommeikonmäentien, sekä Pappilanjokien alueen katujen perusparannukset, jotka jatkuvat vuodelle 2024. Katuvalaistuksen päivitystä LED-valaisintekniikkaan on suoritettu suunnitelman mukaisesti. Vaihdettuja valaisimia n. 500 kpl. Uutta katuvalaistusta rakennettiin Alapitkälle Rasilantien alueelle noin kilometrin verran.

Leikkipaikkojen turvallisuustarkastukset on suoritettu ja aktiivisten leikkikenttien osalta tarvittavat päivitykset ja korjaukset on tehty. Hiljentyvien/poistuvien leikkipaikkojen osalta korjauksia ei enää suoriteta, vaan leikkivälineitä on tarvittaessa poistettu käytöstä ja purettu. Uimapaikkojen tarkastukset ja tarvittavia kunnossapitotoimenpiteitä suoritettiin.

Maa ja metsätiloilla on suoritettu hakkuita pääosiltaan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Henkilöresurssipulan vuoksi metsänhoitosuunnitelman toteutus ei ole mennyt alkuperäisen aikataulun mukaan.

Yksityistieavustukset jaettiin keväällä ja nousseista hoitokustannuksista johtuen avustussummat nousivat siten, että niihin jouduttiin soveltamaan 7 % leikkuria, jotta pysyttiin määrärahojen puitteissa. Perusparannusavustuksia on jaettu määrärahojen puitteissa.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Taloudellinen tilanne sisältää tulosityksikön osalta suunnittelemtomia selkeitä päivittäisen toiminnan ulkopuolisia menoja myydyin kiinteistön maa-alueen alaskirjauksena n. 70 000 euroa. Säästötoimien johdosta viheralueiden ja katujen kesäkunnossapidosta on karsittu toimenpiteitä.

Kiinteistökeskus

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Kiinteistökeskus vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta, sekä osallistuu eritasoisesti Lapinlahden Kaskihovi Oy:n ja Viitostien Ykköstilat Oy:n kiinteistöjen kunnossapitoon tai rakennus- ja saneeraushankkeisiin. Kiinteistökeskus osallistuu kunnan investointihankkeiden valmisteluun ja toteutukseen. Kiinteistökeskus vastaa myös kunnan omien toimintojen ulkopuolelle vuokrattavista kiinteistöistä. Vuoden 2023 alussa vuokrattiin merkittävä osa rakennuksia Hyvinvointialueelle. Kiinteistönhoito säilyy näissäkin kohteissa edelleen kiinteistökeskuksen toimintana. Kiinteistökeskuksen talousarviolla pidetään rakennusten perustoiminnot käynnissä, lämmitys, sähkö, vesi, ilmanvaihto, ulkoalueiden kunnossapito, rakennusten siivous ja pienet korjaukset, sekä talotekniikkaan liittyvät automaatio-ohjelmat. Talousarviota vuodelle 2023 laadittaessa kiinteistökeskuksen osalta on määrittävänä tekijänä ollut pitkälti energian hinnan nousut. Energiaan menee arvion mukaan suunniteltujen säästötoimienkin onnistuessa noin 200 000 euroa enemmän kuin 2022. Muutkin palvelut ja hankintakustannukset ovat pääsääntöisesti nousseet 5–10 prosenttia. Talousarvio on jouduttu laatimaan niin, että suunniteltuja kiinteistöistä luopumisia purkamalla tai myymällä ei voida toteuttaa täysin suunnitelman mukaisesti. Myös pieniin korjauksiin alustavasti ajateltuja määrärahoja on jouduttu karsimaan talousarvion laadinnan myötä. Energian säästöllä, tavoitellaan kustannussäästöjä ja niillä on tilojen käyttäjille näkyviä tai tuntuja vaikutuksia ennen kaikkea lämpötilojen ja ilmanvaihdon osalta. Ilmastosuunnitelmaa pyritään toteuttamaan talousarvion puitteissa ja suunnitelmaan nähden nyt pakottavilla energian säästötoimilla on positiivista vaikutusta.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Kiinteistönhoito on pääsääntöisesti sujunut hyvin myös hyvinvointialueelle siirtyneissä kiinteistöissä. Eniten ongelmaa on aiheuttanut hyvinvointialueen sisäisen tiedottamisen puutteet omalle henkilöstölleen. Kustannusten nousu vaikuttaa kokonaistalouteen, tilannetta hiukan helpottaa arvioitua pienempi sähkönhinnan nousu.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Kiinteistönhoito on pääsääntöisesti sujunut hyvin myös hyvinvointialueelle siirtyneissä kiinteistöissä. Eniten ongelmaa on aiheuttanut hyvinvointialueen sisäisen tiedottamisen puutteet omalle henkilöstölleen. Kaskihovin kiinteistöpäivystys on hoidettu kiinteistökeskuksen kautta 1.3.2023 alkaen.

Ajalla 1-7/2023 Kaukolämmön kulutus on laskenut 4,6% ja sähkön kulutus 1,4 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tarkastelujaksolla 2022 ja 2023 astepäiväluvut ovat lähes samat, eli kulutuksen lasku on todellista, eikä sääolosuhteista johtuvaa.

Sähkön kokonaiskulutuksen vähäinen lasku tehdyistä toimenpiteistä huolimatta johtuu mm. uusista sähkölämmityskohteista: Paloaseman väliaikaiset majoitustilat, ja jalkapallokentän huoltorakennus. Joidenkin hyvinvointialueelle vuokrattujen kohteiden osalta on huomattavissa sähkönkulutuksen nousua.

Useissa kohteissa on ilmanvaihtoa tehostettu sisäilmaongelmien välttämiseksi.

Suunnitellut investoinnit ovat käynnistyneet ja edenneet aikataulujen mukaisesti, lukuun ottamatta Lapinlahden paloaseman laajennusta, jota ei ole aloitettu. Tarkastelu jaksolla on muutettu investointien kustannusarvioita tarkentuneiden kustannusarvioiden pohjalta. Investointeihin on lisätty Matin ja Liisan koulun Monarin salin ja D-talon korjaukset tarvittavien sisäilmakorjausten vuoksi. Tehdyt muutokset eivät vaikuta investointien kokonaissummaan, vaan muutokset tehdään raamin sisällä.

Liikuntatoimi

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Liikuntapalveluiden tehtävänä on huolehtia kuntalaisten mahdollisuuksista harrastaa omaehtoista liikuntaa sekä tuottaa ohjattua liikuntaa. Liikunta- ja muu harrastustoiminta tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuksia aktiiviseen ja hyvään elämään, edistään kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Liikuntatoimen tehtävänä on hoitaa liikuntapaikkoja ja niihin liittyviä palveluita. Liikuntatoimi on mukana erilaisissa liikuntatapahtumissa ja selvittämässä/hakemassa avustuksia hankkeisiin. Liikuntapaikkoja ovat niin sisä- kuin ulkoliikuntapaikat; salit, kentät, ulkoliikunta paikat, erilaiset reitit (latureitit ja moottorikelkkareitit). Liikuntapaikat ovat lisääntyneet (tekonurmikenttä, kuntoportaat) ja osaltaan ovat lisäämässä hoitoon käytettävien määrärahojen tarvetta.

Kunta luo ensisijaisesti yleisiä edellytyksiä kuntalaisten omaehtoiselle liikunnan harrastamiselle ja järjestötoiminnalle. Kunta tunnetaan liikuntamyönteisenä pitäjänä ja sellaisena se säilytetään tulevaisuudessakin. Tarjotaan kuntalaisille maksuttomia liikuntapaikkoja. Liikuntatoimi etsii uusille liikunnan ja harrastustoiminnan hankkeille ulkopuolisia rahoituslähteitä

Liikuntapalvelut koordinoivat kunnassa tapahtuvaa liikuntatoimintaa ja vastaa liikuntatapahtumien järjestämisestä. Liikuntapalveluiden toimintaan kuuluvat muun muassa lasten uimakoulut, sisäliikuntatilojen varaaminen, yhteistyö alueen liikuntajärjestöjen kanssa sekä kunnan muiden toimijoiden kanssa

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Talvikauden hiihtolatujen- ja jääalueiden kunnossapito toteutui suunnitellusti. Kylien luontolatujen ja jääalueiden kunnossapidossa oli mukana myös urakoitsijoita ja yhdistyksiä. Laturetki Hemmon Erätaival toteutettiin helmikuussa ja se onnistui hienosti. Kelkkareittien kunnossapidolliset toimenpiteet pystyttiin tekemään vain vähimmäistasolla.

Talvikauden kunnossapitoa vaikeutti henkilöstövaje.

Kevät- ja kesäkausi on mennyt suunnitellusti, perustyöt on saatu tehdyiksi ja myös tapahtumat järjestettyä. Keväällä pidettiin tekonurmikentän- ja maisemapolun- hankkeiden avajaiset, joihin osallistui lähes 500 kuntalaista. Lisäksi Varpaisjärven yöjuoksu ja rantauimakoulut toteutuivat onnistuneesti.

Uusia liikuntapaikkoja on suunnitteilla ja rakenteilla mm. Haminamäen ulkokuntoilupaikka ja Varpaisjärven kuntoportaat- avustushakemus oli vireillä.

Uusien liikuntapaikkojen myötä kunnossapitotyöt ovat lisääntyneet.

Yhteistyötä liikuntatoimi tekee yhdistyksien kanssa aktiivisesti ja lisäksi kokoonnumme yhteen vuosittain liikuntafoorumissa.

Kenttä-, halli- ja salien vuorojen varaaminen tapahtuu aikataulun mukaisesti ja ajankohtaisesti.

Liikuntoimi tekee yhteistyötä aktiivisesti kunnan muiden osastojen ja teknisen toimen kanssa.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Säästötoimenpiteitä on pitänyt tehdä myös liikuntatoimessa ja yhtenä sellaisena on ollut moottorikelkkareittien kunnossapidon tason laskeminen kevät kaudella.

Rakennusvalvonta

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Rakennusvalvonnan toiminnan määräävät pääasiassa eri muodoin maankäyttö- ja rakennuslaki sekä maankäyttö- ja rakennusasetus ja kunnan rakennusjärjestys. Rakennusvalvonnan tehtävänä on vaalia, että rakentaminen tapahtuu elinympäristöä kunnioittaen sekä rakennukset sopeutuvat suunnitellulle rakennuspaikalle. Lupien päättämisessä pyritään huomioimaan rakentajan luvan tarpeen kiireellisyys.

Lainsäädäntö velvoittaa käsittelemään rakennus, purku- ja toimenpideluvat kohtuullisessa ajassa, rakennustarkastajan myöntämät luvat käsitellään viimeistään 3 vk sisällä, lautakunnan luvat 1–1,5 kk sisällä. Rakennuslupiin liittyvät kaikki käsittelyvaiheet on sähköistetty. Kaikki rakentamiseen liittyvät luvat pyritään käsittelemään sähköisesti epermit-palvelun kautta. Tavoitteena on, että kaikki rakentamiseen liittyvät luvat haetaan sähköisesti. Luvanhakijoita ohjataan rakennushankkeissa ennakoivaan yhteydenottoon rakennusvalvonnan suuntaan. Ennakkoneuvonnalla rakentaja säästää aikaa sekä tarpeettomia investointeja.

Poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisuluvat on mahdollista hakea sähköisesti epermit-palvelun kautta. Hakemus aloitettava aina neuvontapyynnöllä.

Kiinteistöverohankkeen viimeistelytyötä tehdään edelleen hankkeen loppuun saattamiseksi. Pitämättömiä lopputarkastuksia pidetään muiden töiden ohessa resurssien mukaan.

Rakennusvalvonnan ohjelmiston muutos on vaikuttanut huomattavan paljon toimintaympäristöön, rakennus- ja huoneistorekisterin tietoja korjataan muiden töiden ohessa resurssien niin salliessa.

Rakennusvalvonnan sähköiseen arkistointiin pyritään panostamaan. Sähköiseen muotoon saatetun materiaalin käyttö helpottaisi asiakirjojen toimittamista asiakkaille.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Talousarvio ei ole toteutunut talouden osalta suunnitellun mukaisesti.

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Rakennusvalvontamaksuja tarkistettiin, uudet taksat tulivat voimaan 1.6.2023. Rakennusvalvonnan toimenpideilmoituksia, toimenpidelupia, jatkoaikapäätöksiä ja rakennuslupia on myönnetty tähän mennessä 120 kpl. Lupien keskimääräinen käsittelyaika vaihtelee lupatyyteittäin; rakennusluvilla se on n.12 vrk, muilla luvilla n. 7 vrk, poikkeusluvilla n. 39 vrk. Lupien käsittelyaika jäi alle suunnitellun ajan. Rakennushankkeisiin liittyviä katselmuksia on pidetty 271 kpl. Rakentamisen hiljentyminen näkyy myös rakennushankkeiden aloituksissa, uusi isompia hankkeita käynnistyy vähemmän. Rakennusvalvontamaksuja ei ole tule niin paljoa mitä talousarvioon oli suunniteltu. On pyydetty tarjoukset rakennusvalvonnan arkiston saattamista sähköiseen muotoon.

Ympäristönsuojelu

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Ympäristönsuojelu vastaa mm. ympäristö- ja maa-aineslupiin liittyvistä asioista sekä vesilain ja vesihuoltolain mukaisista tehtävistä ja jätehuollon valvonnasta. Toiminnan tavoitteena on turvata kuntalaisille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava elinympäristö.

Lainsäädäntö velvoittaa käsittelemään ympäristöluvat ja ilmoitukset ilman aiheutonta viivästystä. Maa-aines-, ympäristö- tai yhteislupien käsittely voi kestää ajallisesti muutamasta kuukaudesta vuoteen, riippuen lupajonossa olevien lupahakemusten määrästä. Lupajonossa on tällä hetkellä pisimmillään 2 v sitten haettuja lupia, pitkälti aikaisempien henkilöstömuutoksen takia.

Yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvat toiminnot (mm. eläinsuojat) voivat aloittaa toimintansa 120 vrk:n kuluttua ilmoituksen jättämisestä. Tämä tarkoittaa sitä, että ilmoitusmenettely on vietävä viranomaiskäsittelyn läpi 120 vrk:n aikana.

Ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Valvottavia kohteita on valvontaresursseihin nähden Lapinlahdella paljon. Valvontaa tehdään olemassa olevien resurssien puitteissa, kohdentaen valvonta sinne, missä on suurimmat riskit. Valvonta on vuonna 2022 jäänyt lupakäsittelyn jalkoihin resurssien puutteesta ja henkilövaihdoksista johtuen. Tätä paikkaamaan on suunniteltu määräaikaisen ympäristötarkastajan palkkaaminen vuodelle 2023, 4-5kk.

TOTEUTUMINEN 31.8.2023

Maa-aines-, ympäristö- ja yhteislupia on käsitelty ja myönnetty vuoden 2023 aikana tähän mennessä kuusi kappaletta. Lupajonossa ei ole tällä hetkellä käsittelemättömiä lupia lainkaan. Seuraavaa lautakunnan kokousta syyskaudella ja käsittelyä kokouksessa odottaa neljä lupaa. Lupakäsittelyaika uusille luville on noin 3-4 kuukautta.

Yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisia ilmoituksia on tullut vuoden 2023 aikana tähän mennessä yksi kappale. Ilmoitus on käsiteltyssä ja odottaa seuraavaa lautakunnan kokousta käsittelyä varten. Lain velvoittama 120 vuorokautta käsittelyaika toteutuu hyvin.

Vuoden 2023 aikana on tähän mennessä tehty 43 kappaletta ympäristöluvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksia. Kaikki voimassa olevat maa-ainesluvut on myös tarkastettu tai tullaan tarkastamaan lähiviikkoina (21 kpl). Määräaikainen ympäristötarkastaja palkattiin 1.6.-29.10.2023 väliselle ajalle, ja tarkastaja ehtii työsuhteensa aikana tehdä loput vielä puuttuvat suunnitellut määräaikaistarkastukset (25 kpl).

KESKEISET MUUTOKSET 31.8.2023

Keskeisenä muutoksena voidaan pitää koko kokonaisuutta aikaisempiin vuosiin ympäristövalvonnan lupien käsittelyssä aikataulullisesti ja tarkastuksien määrässä.

Strategiset tavoitteet ja niiden toteuma talousarviossa

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023	Toteutuminen 31.8.2023
IDEA- JA KOKEILUKULTTUURIN RAKENTAMINEN - Johtamisemme tukee idea- ja kokeilukulttuuria - Luomme kulttuurin, joka rohkaisee tavoitelähtöiseen ideointiin ja nopeisiin kokeiluihin - Rakennamme prosessin ideoiden keräämiselle, kehittämiselle ja testaamiselle	- Kehityskeskusteluissa ja henkilöstöpalavereissa kannustetaan ideoihin ja kokeiluihin - Kuntalaisten palautteiden ja aloitteiden hyödyntäminen ideoinnissa	ideoiden ja kokeilujen määrä	Osastopäällikkö/ tulosyksiköiden päälliköt	Liikuntatoimi on ideoinut ja suunnitellut liikuntafoorumissa yhdessä liikuntajärjestöjen kanssa erilaisia liikuntatoimintoja kuntalaisille ja tapahtumia mm. avajaiset, liikuntakalenteri keväällä 2023. Tiivistä yhteistyötä liikuntatoimijoiden kanssa.	Maisemapolun- ja tekonurmikentän avajaiset pidettiin toukokuussa 2023. Lisäksi muita pienempiä tapahtumia. Liikuntakalenteri julkaistiin toukokuussa 23. Yhteistyötä yhdistysten kanssa.
KEHITÄMME KUNTAA EKOLOGISESTI KESTÄVÄLLÄ TAVALLA - Otamme päätöksenteossamme huomioon ympäristövaikutukset - Toteutamme ja seuraamme Ilmastosuunnitelmaa 2021–2035	- Päivitetään katuvaloverkon valaisimia LED valaisimiin. Uusia valoja hankittaessa otetaan huomioon mahdollinen siirtyminen älykkääseen valaistuksen ohjaukseen. - Kiinteistövalaistuksen päivittämisen jatkaminen - Toteutetaan vesistökunnostuskohteita määrärahojen puitteissa	Osuus valaisimista % Osuus valaisimista % Toteutuminen Toteutuneet kohteet	Kuntatekniikkapäällikkö Kiinteistöpäällikkö Tekninen johtaja/Kuntatekniikkapäällikkö Kiinteistöpäällikkö Osastopäällikkö/tulosyksiköiden päälliköt	LED-valaisinten osuus katuvaloista arviolta n. 90 % Ympäristövaikutusten arvioinnin kaavake on luotu. Kirjaston valaistuksen uusimisesta on pyydetty tarjoukset. Muissa kiinteistöissä uusitaan yksittäisiä	LED-valaisinten osuus katuvaloista arviolta n. 90 % Telppäsjoen kosteikon rakentamisen urakoitsija on valittu ja rakentaminen alkaa

	• Aurinko- ja turbiinienergian lisääntyvähyödyntäminen • Päätöksien ja hankintojen teossa arvioidaan ympäristövaikutukset • Osavuosisikatsaukseen ilmastosuunnitelma yhtenä kohtana, avataan mitä tehty tai ei ole tehty			valaisimia rikkoontuneiden tilalle. Telppäsjoen kosteikon suunnittelu valmis Terveyskeskuksen aurinkovoimalasta on pyydetty tarjoukset	loppuvuodesta 2023. Aurinkovoimalan rakennus alkaa viikolla 35
• LAPINLAHDEN TUNNETTUUDEN LISÄÄMINEN • Teemme Lapinlahtea tunnetuksi keskittymällä viestinnässä strategiaan kärkeä tavoitteisiin • Vahvistamme Lapinlahden kunnan mainetta hyvänä työnantajana (tavoitteena varmistaa parhaiden osaajien rekrytointi)	• Uudistetaan kunnan www-sivut teknisen osaston osalta • Panostetaan rekrytointi-ilmoituksiin (positiivinen työantajakuva) ja perehdytykseen	onnistuneiden rekryjen määrä	Osastopäällikkö/tulosyksikköjen päälliköt	Tekninen osasto omalta osaltaan ollut mukana www-sivujen uusimisessa.	Uudet www sivut julkaisuvalmiit.

Palvelemme intohimoisesti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023	Toteutuminen 31.8.2023
PALVELUKETJUMME OVAT SUJUVIA JA TEHOKKAITA - Henkilöstömme tekee merkityksellistä ja arvoa tuottavaa työtä - Palveluketjumme ovat selkeästi kuvattuja ja niiden palvelutasot määritelty - Kehitämme palveluitamme ennakoivasti palautteen, ideoiden ja kokeilujen avulla - Henkilöstömme osaa toimia uudistettujen palveluketjujen mukaisesti - Viestimme selkeästi ja ennakoivasti palveluistamme - Toimintatapamme ovat ajanmukaisia	- Sähköisen asioinnin edelleen kehittäminen: lomakkeiden luonti - Kuvaamme palvelut ja niiden kehittämisen mallin - Tuotamme talousarvioon yhteismitalliset palvelukuvaukset (kysymykset, joihin vastataan: kenelle ja miten, toimintaympäristön muutos ja palvelutarve) - Määritetään palveluiden vasteajat - Päivitämme kunnan nettisivuille palvelut asiakaslähtöisesti	Toteutunut	Osastopäällikkö/ tulosyksikköjen päälliköt	Liikuntatoimi on omissa SOME-kanavissaan viestinyt ajankohtaisista toiminnoistaan selkeästi ja ennakoivasti, päivitämme tietoa kuntalaisille tiiviisti.	Liikuntatoimi on omissa SOME-kanavissaan viestinyt ajankohtaisista toiminnoistaan selkeästi ja ennakoivasti, päivitämme tietoa kuntalaisille tiiviisti.

HENKILÖSTÖMME VOI HYVIN JA KOKEE TYÖNSÄ MERKITYKSELLISEKSI • Johtamisemme on osallistavaa ja kannustavaa • Toimintamme on asiakaskeskeistä, joustavaa sekä aloitteellista • Henkilöstömme osaaminen on ajan tasalla ja jokaisella on selkeä rooli strategian toteuttamisessa • Urapolun suunnittelu on osa kehityskeskusteluja	• Osallistumme henkilöstöstrategian ja henkilöstösuunnitelman laadintaan (sisältää henkilöstön osaamisen kehittämisen) • Toteutamme hyvinvointikyselyn ja henkilöstötilinpäätöksen johtopäätösten mukaisia toimenpiteitä • Toteutamme koulutussuunnitelmaa • Strategian toimeenpano pitää sisällään henkilöstön kanssa käydyt keskustelut, joissa tavoitteena yhteinen linja mitä strategialla tavoitellaan ja mikä on jokaisen rooli strategian toteutuksessa • Kehityskeskusteluihin ja henkilöstöstrategiaan otetaan mukaan urapolkujen suunnittelu • Kunnan tunnettuuden parantuminen parantaa kunnan työnantajakuvaa haluttuna työnantajana	Sairaspoissaolot Koulutuksiin osallistuminen	osastopäällikkö/esimiehet osastopäällikkö/esimiehet	Liikuntatoimi on pitänyt omia palavereja ja tiivistä yhteistyötä työntekijöiden kanssa yhteisistä asioista myös kehityskeskusteluissa. Yhteiset tavoitteet ovat selkeät.	Liikuntatoimi on pitänyt omia palavereja ja tiivistä yhteistyötä työntekijöiden kanssa yhteisistä asioista. Yhteiset tavoitteet ovat selkeät.
PALVELUMME HOUKUTTELEVAT LAPSIPERHEITÄ	• Pidämme yllä kattavaa tonttitarjontaa		osastopäällikkö/esimiehet	Liikuntatoimi tarjoaa ja tukee perheiden liikunnan harrastamista	Liikuntatoimi tarjoaa ja tukee perheiden liikunnan harrastamista

Edistämme perhemyönteisyyttä teoilla ja päätöksillä, jotka saavat perheet pysymään ja muuttamaan Lapinlahdelle	Toteutamme laadukkaasti määrärahojen puitteissa palveluitamme, jotka suoraan tai välillisesti vaikuttavat Lapinlahti kuvaan.			mm. järjestämällä yhdessä järjestöjen kanssa tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia.	mm. järjestämällä yhdessä järjestöjen kanssa tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia.
--	--	--	--	--	--

Teemme hyvinvointia edistävää yhteistyötä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023	Toteutuminen 31.8.2023
TUEMME KUNTALAISTEN HYVINVOINTIA ENNALTAEHKÄISEVÄSTI - Hyvinvointipalvelumme ovat kuntalaisten toiveista ja tarpeista lähteviä huomioiden kuntatalouden mahdollisuudet - Tiivis yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa edistää ennakoivaa hyvinvointityötä - Tuotamme iloa ja hyvinvointia kuntalaisille vapaaehtoistoimijoiden ja muiden kumppanien kanssa - Kunnan avustuskokonaisuus sisältää taloudellisen kannusteen talkootyön tekemiseen	Hyvinvointipalvelujen määrittely - Määrittelemme mitä hyvinvointipalvelut Lapinlahden kunnassa teknisen osaston osalta tarkoittaa Osallistava budjetointi osaksi hyvinvoinnin kehittämistä - Otamme osallistavan budjetoinnin osaksi hyvinvoinnin kehittämistä osaltamme - Päivitetään avustuskriteerit siltä osin kuin koskettaa teknistä osastoa		Osastopäällikkö/ tulosityksikköjen päälliköt Osastopäällikkö/liikuntasihteeri	Päivitetty avustuskriteerit liikunnan osalta. Yhteistyötä hyvinvointialueen	Yhteistyö jatkuu.

- Kuntalaiset osallistuvat entistä aktiivisemmin yhteisönsä sekä viihtyisän ja turvallisen kasvu- ja elinympäristön kehittämiseen - Yhdistys- ja seurayhteistyö sekä monipuoliset harrastusmahdollisuudet innostavat kuntalaisia liikkumaan enemmän	- Otamme hyvinvointialueen yhteistyöhön mukaan - Teemme palveluiden tarvearviointia ja linkitämme siihen 3-sektorin palvelut			perhekeskuksen kanssa lasten ja nuorten liikunnan harrastamisessa. Tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa myös liikuntafoorumin puitteissa.	
--	---	--	--	--	--

Olemme yritysten kanssa samalla puolella

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023	Toteutuminen 31.8.2023
YRITTÄJÄVERKOSTO TUOTTAU YHTEISTYÖMALLEJA JA HYÖTYÄ YRITTÄJILLE - Haemme yhteistyömalleja elinkeinosektorin sidosryhmien kanssa uusien yritystoiminnan mahdollisuuksien löytämiseksi - Kunta saa tiiviin ja avoimen vuoropuhelun kautta palautetta ja ideoita,	- Otamme käyttöön paikallisen hankintaohjeistuksen - Säännöllinen ja jatkuva foorumi yrittäjyyteen liittyvissä asioissa ja yrittäjien sisäinen fb-ryhmä - Olemme mukana hankkeessa ” infotaulun 5-tien varrelle”, jossa näkyy yrittäjien mainokset	Toteutuminen	Tekninen johtaja	Hankintaohjeistus otettu käyttöön. Infotaulu 5-tien varrelle hankkeessa mukana. Tekninen osasto on osoittanut mahdollisen sijoituspaikan.	

kuinka helpottaa yrittämistä	(yritykset osallistuvat kustannuksiin, laadimme yhteiset pelisäännöt, ELY mukana)				
INFRASTRUKTUURIMME VASTAA YRITYSTEN TARPEITA • Meillä on yritystoimintaan sopivia tontteja ja toimitiloja • Lupakäytäntömme ovat ketteriä ja notkeita • Arvioimme yritysvaikutukset päätöksenteossa	• Kaavoituksella pyritään ennakoimaan yritys- ja toimitilatonttien riittävyys • Lupakäsittelyssä huomioidaan hakijan hankkeen kiireellisyys lakien ja asetusten mukaisissa puitteissa • Otetaan yritysvaikutusten arviointi käyttöön asioiden valmistelussa ja päätöksenteon avuksi		Tekninen johtaja Ympäristöasian tuntija/Rakennustarkastaja Tekninen johtaja/tulosityksikköjen päälliköt	Lupakäsittelyjä on viety eteenpäin, ja lupajonoa purettu tehokkaasti ympäristöpuolella. Kiireelliset hankkeet huomioitu lupakäsittelyssä Alapitkän teollisuudelle osoitetun kaava-alueen käytön ja mahdollisen muutostarpeen osalta oltu aktiivisia. Yritysvaikutusten arviointi otettu käyttöön	Lupakäsittelyjä on viety eteenpäin, ja lupajonoa purettu tehokkaasti ympäristöpuolella. Kiireelliset hankkeet huomioitu lupakäsittelyssä

Taloutemme on tasapainossa ja vakaalla pohjalla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023	Toteutuminen 31.8.2023
TULOMME JA MENOMME OVAT TASAPAINOSSA • Palvelumme ovat kustannustehokkaita • Investointimme ovat suunnitelmallisia ja kestäviä • Hallitsemme omaisuuttamme ennakoivasti, suunnitelmallisesti ja kustannustarkasti	• Talvikunnossapidon konetyötuntien seuranta. Kunnossapidon seurantaan ajetaan sisään sähköinen ajoseurantajärjestelmä • Palveluverkoston tarkastelu • Henk. määrä ja osaaminen tarpeiden mukaan • Ostopalveluiden käyttö tarvittaessa • Tunnistetaan tuleva palvelutarve • Ohjataan tehostamaan tilankäyttöä • Huomioidaan käyttö- ja ylläpitokulut investointeja suunniteltaessa	h/km, €/km	Kuntatekniikka-päällikkö Osastopäällikkö/ tulosityksiköiden päälliköt	Talvikunnossapito kaavatiet - 18,3 h / km - 1330 € / km	Talvikunnossapito kaavatiet - 18,3 h / km - 1330 € / km

